

DIRVA

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Birželis — June 12, 1967

Nr. 67

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BRITAMS TEKS LAUKTI...

...PRIĖMIMO Į BENDRĄJĄ EUROPOS RINKĄ, NES DE GAULLE JŲ NENORI, O VOKIEČIAI NEDRĖŠTA REIKALAUTI.— ROMOJ BENDROSIOS RINKOS KONFERENCIJOJE PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS IR TOLIAU GROJO PIRMUOJU SMUKU.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Drama tiškesni įvykiai nukreipė dėmesį nuo kitos ilgainiui gal dar svarbesnės įvykių raidos Europoje. Kaip žinia, britai nutarė žutbūt įsijungti į Europos Bendrąją Rinką, tačiau jų pasiryžimas nepadarė didesnio įspūdžio į gen. de Gaulle, kuris gana 'kavaliariškai' pareiškė: "D. Britanija? Aš ją norėčiau priimti nuoga!" Suprask, be jokių 'specialių' santykių su amerikiečiais, kitom jų buv. imperijos dalimis ir auksu, o ne tradicija, padengta valiuta. Oficialiai tai paaiškėjo per neseniai įvykusią Romoje Europos ūkinės Bendruomenės konferenciją, kurioje, iš šalies žiūrint, dominavo aukštasis Prancūzijos prezidentas. Jam buvo skirta daugiau dėmesio ir pagarbos negu Vokietijos kancleriui Kiesingeriui, kuris faktinai atstovavo didesnę ir ūkinei pajėgesnę Bendrosios Rinkos valstybę.

Tiesa, šeiminkai italai, sprendžiant iš Europos laikraščių, darė viską, kad išlaikytų lygybę. Vienu metu Romos senato balkone Italijos prezidentas Saragatas

net nutvėręs už rankovių galų stengėsi išlaikyti de Gaulle ir Kiesingerį vienoje linijoje, bet šiaip visur pirmavo prancūzas. Apie jį būrėsi žmonės, kai jis sveikinosi su kitais svečiais prezidento Kvirinalo rūmuose iškilmingos puotos metu, kur jis pasakė komplimentą kino žvaigždei Lollobrigidai, bet visai 'nepastebėjo' aukščiausio Europos ūkinės Bendruomenės pareigūno vokiečių prof. Hallsteino, nes šis, pagal de Gaulle, norįs vaidinti visos Europos prezidentą. Iškilimėse trūko visos eilės tikrų Europos vienybės pradininkų, kaip prancūzo Jean Monnet ir belgo Paul-Henri Spaako.

Per posėdžius tarp prancūzų ir vokiečių neiškilo joks nuomonių skirtumas. Ką de Gaulle pareiškė, Vokietijos kancleris pasiskubindavo patvirtinti: "Taip, pone prezidente, aš kaip tik tą norėjau pasakyti".

De Gaulle aiškino: "Mūsų užsienio reikalų ministrai turi turėti pakankamai laiko išsiaiškinti visas britų įstojimo pasekas".

Kiesingeris pagilino: "Jei šeši nuomoninkai gyvena viename name, ir į tą namą nori įsikraustyti dar vienas nuomininkas, pirmieji šeši dėl to pirma turi susitarti savo tarpe".

De Gaulle papildė: "Visų pirma būtina išsiaiškinti, kas bus, kai ūkinė Bendruomenė padidės. Kol tai nepaiškės, nieko negali nutarti dėl britų prašymo".

Kiesingeris vėl padarė žingsnį ta pačia linkme: "Politinis išsiaiškimas yra būtinas tam, kad vėl išvengus sunkumų, kai prasiųdės tikros derybos su anglais".

Italai, belgai ir liuksemburgiečiai greitai prisitaikė prie de Gaulle-Kiesingerio laikysenos, tik olandai kiek priešinosi, kol buvo pradėti pravaržiuoti "Britų Lobby". De Gaulle juos ramino

aiškindamas, kad niekam negali pakenkti derybos ir pasikalbėjimai. Girdi, nuo dabartinių konferencijų niekas dar nesusirgo. Vienu žodžiu, buvo nutarta šaukti dar vieną Bendrosios Rinkos viršūnių konferenciją dar šiais metais, o iki to laiko britų priėmimo klausimą gvildena mažesni pareigūnai.

Iš dabartinės konferencijos visi dalyviai išsiskirstė kuo geriausiai upe. Tiesa, de Gaulle iš posėdžio išėjo gana greitais žingsniais su rimta mina, po pažastim pasibrūkęs juoda portfelį, tačiau jo ministras pirmininkas Pompidou juokėsi visai garsiai, o Kiesingeris plačiai šypsojosi.

De Gaulle, kaip pastebi Time, nors ir neteko daug anksčiau turėtos pagarbos namuose, užsienyje dar tebėra dėmesio centras (an impressive crowd puller) ir jis esąs taip patenkintas savimi, kad per jo privačią audienciją pas popiežių kurį laiką net buvę neaišku, kas ką pagaliau palaimins.

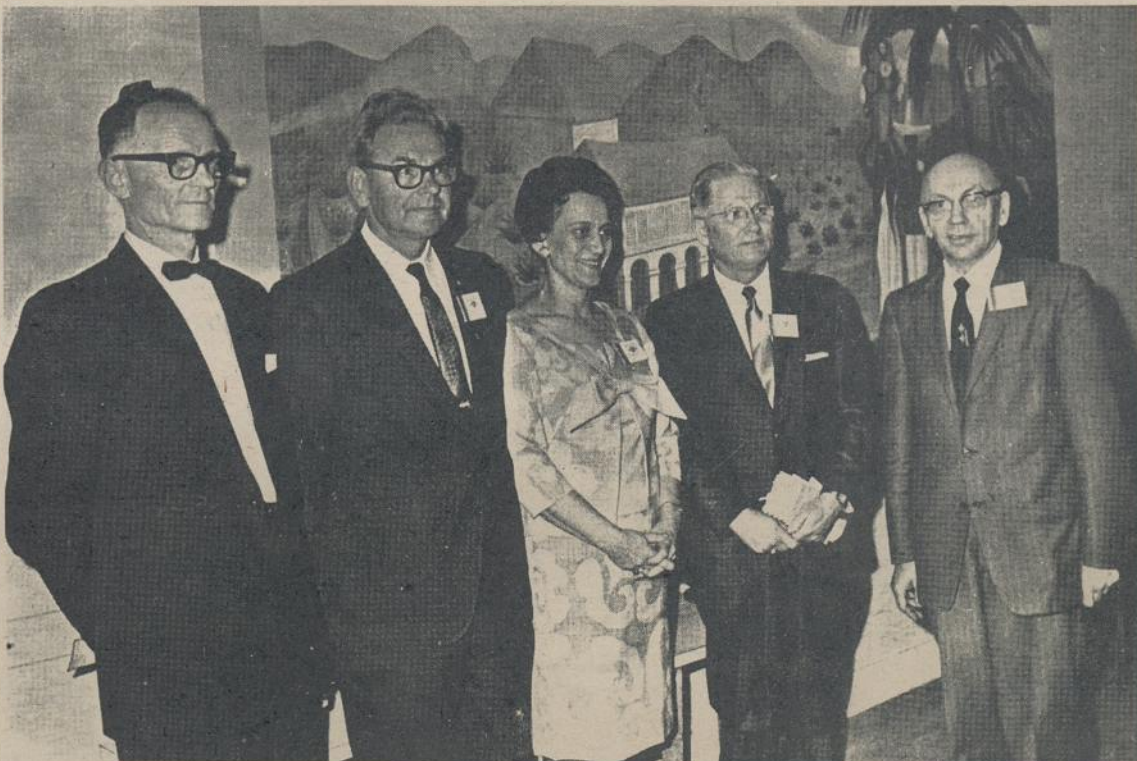
Kancleris Kiesingeris pareiškė Spiegeliui: "Aš esu iš tikro patenkintas. Mes pasirodėm esą vienos nuomonės ir dar kartą susitiksim šiais metais". O britai dar kurį laiką liks už durų.

BUVO IR TOKIŲ "RAŠYTOJŲ" KAIP BARKAUSKAS

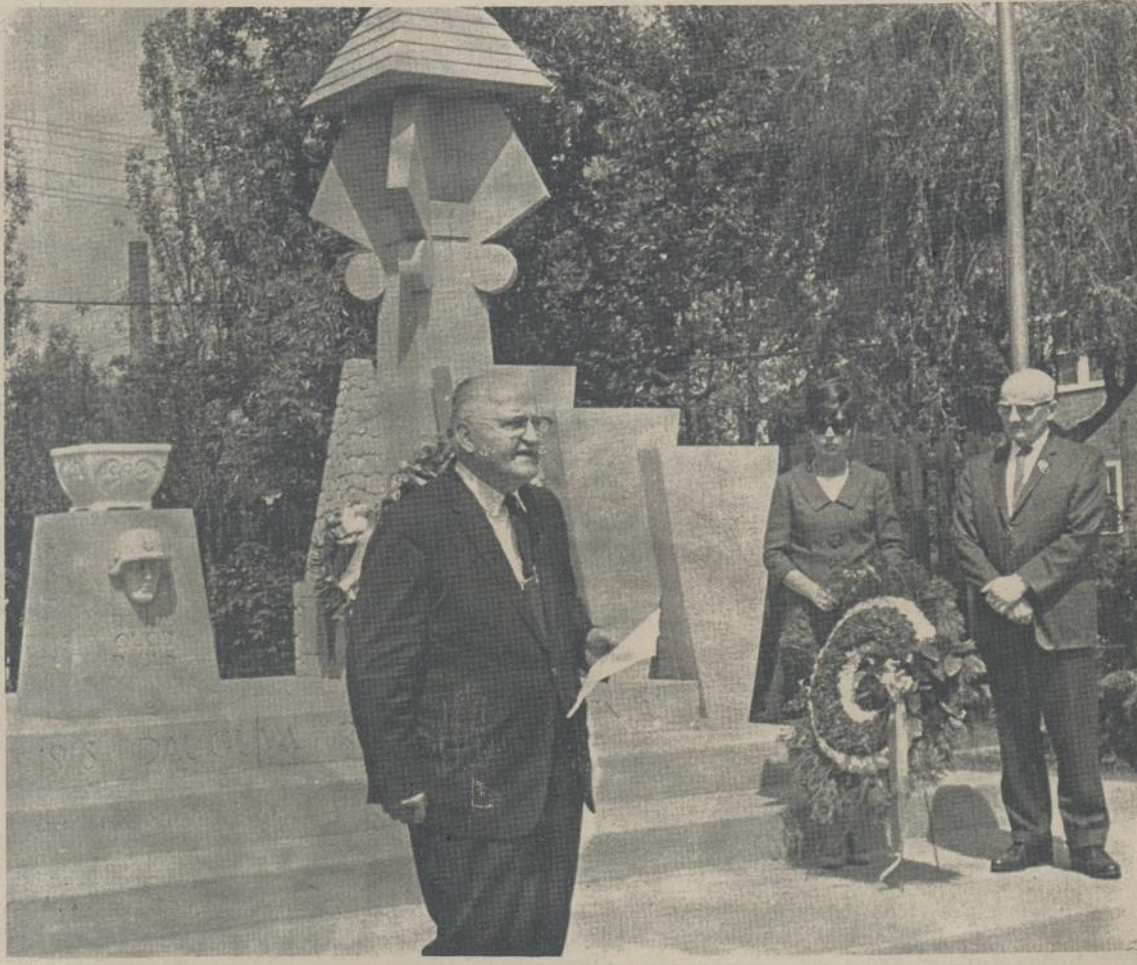
525 rašytojai buvo parrinkti dalyvauti visos sovietinės imperijos rašytojų suvažiavime. Dalyvavo tik 423. Atseit, 52 — 10%! — neatvyko. (Apstulbinantis skirtumas, lyginant su "rinkimuose" dalyvaujančių skelbiamaisiais nuomimčiais).

Iš Vilniaus buvo ištikimiausi, su A. Gudaičiu-Guzevičium (buvusiu vyriausiu čekistu Lietuvoj, vadovavusiu pirmosioms deportacijoms iš Lietuvos). Buvo, žinoma, Mieželaitis, Reimeris, Bieliauskas (redaktorai), Baltušis, Korsakas... Jų tarpe ir sunkiau suvaldomas J. Marcinkevičius. Bet toj rašytojų delegacijoje kažkodėl sėdėjo ir kompartijos sekretorius A. Barkauskas... (Tą liudija TIESOS red. atstovo D. Šniuko fotografija geg. 24).

NAUJOJI ALT SĄJUNGOS VALDYBA

Naujoji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba: Kazimieras Pocius, inž. Vaclovas Mažeika, Bronė Paplėnienė, pirmininkas Teodoras Blinstrubas ir Mečys Valiukėnas, V.A. Račkausko nuotrauka

ALT S-gos seimo išrinkti atstovai J. Česonis, D. Bartkuvienė ir M. Reklaitis birželio 4 d. prie žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo Chicagoje padėjo vainiką. Ta proga J. Česonis tarė žodį. Apačioje grupė seimo atstovų dalyvavusių vainiko padėjimo iškilmėse. V.A. Račkausko nuotrauka

Sukaktuvinis ALT Sąjungos seimas

Dvi dienas trukęs ALT Sąjungos dešimtas seimas, tiek savo posėdžių ir iskilimų eiga, svarstyti ir iskielti klausimų svarba, tiek ir dalyvių skaičium dar kartą parodė lietuvų visuomenei, kad ši organizacija yra ne tik gyva, plati ir gausi, bet taip pat užima atitinkamą vietą visoje mūsų išeivijos sąrangoje. Ne veltui ALT Sąjungos nariai ir vadovybė jaučia tuos išpareigojimus, kuriuos iškėlė savo pranešimuose J. Jurkūnas, V. Abraitis dr. A. Budreckis, T. Blinstrubas, o diskusijų metu visa eilė seimo dalyvių.

Seimo rengėjai, Chicagos tautininkų vadovybė, glaudžiai bendradarbiau d a m a su ALT S-gos valdyba ir rengimo komiteto nariais, buvo sklandžiai paruošusi visas sąlygas, kad ilga seimo dienotvarkė galėtų būti vykdoma be jokių sutrikimų. Iš visos Amerikos suvažiavusiems skyrių atstovams ir svečiams buvo suteiktos progos iškilusius klausimus svarstyti ir išdiskutuoti ne vien tik formalių posėdžių metu, bet ir privačiuose būreliuose, banketo ar kitų progų metu.

Prasminga seimo pradžia reikia laikyti jau penktadienį, birželio 2 d., suruoštą mirusiųjų pagerbimą šv. Kazimiero kapinėse. Čia dar nesusėję dalyvauti daugelis tolimesnių skyrių atstovų, vistiek susirinko įspūdingas būrys pagerbti tu kurie dėjo Sąjungai pagrindus, kurie dirbo ir aukojosi ir kurie per anksti iš mūsų tarpo išsiskyrė. Pagarba jiems ir ištikimybė buvo pareikšta Sąjungos

pirm. inž. J. Jurkūno žodžiuose, dalyvių giliame susikaupime. Mirusiųjų darbais ir nuopelnais dar daugelį kartų buvo iškelti ir atžymėti ir seimo posėdžių metu.

Birželio 3 d., 12 val. Sheraton viešbutyje seimas buvo pradėtas P. Vėbros, šeiminkų — ALT S-gos Chicagos skyriaus vardu. ALT S-gos valdybos pirm. inž. J. Jurkūnas dėkoja Chicagos skyriui už talką ir rūpestį ruošiant seimą, kviečia posėdžius pradėti sugiedant Amerikos ir Lietuvos Himnus. Himnus gieda sol. Nerija Linkevičiūtė, akomp. komp. Dariui Lapinskiui. Tylos ir susikaupimo minute pagerbti mirusieji.

Pirm. inž. J. Jurkūnas savo trumpame žodyje pareiškia, kad ALT Sąjunga, laikydamosi savo principų, negali ir neturi sustingti. Jos nariai privalo dirbti, kovoti ir veikti. Tik tuo būdu išliksim veiksmingi.

Ateičiai daug žada Sąjungoje tvirtai besireiškiančių jungtis tarp senosios ir jaunosios kartos veikėjų. Mažiau, kad jau čia subrendę ir išsimokslinę jaunosios kartos atstovai jungiasi į mūsų bendrą darbą ir užtikrina Sąjungos tęstinumą.

(Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

* EGIPTAS IR SIRIJA, 4 dienų karo su Izraeliu pasekoje, birželio 9 d. sutiko su paliaubomis. Pirmuoju pasidavusiu paliauboms buvo Jordano karalius Hussein.

* IZRAELIO TANKŲ daliniai apsupo ir sunaikino eilę Egipto kariuomenės telkinių Sinojaus dykumose, tuo užsitikrinant visus kelius į Suezą kanalą.

* JAV KARO LAIVAS Liberty buvo užpultas Izraelio lėktuvų ir torpedinių laivų. Žuvo 10 įgulos narių, 100 liko sužeisti. JAV įteikė griežtą protestą, tuoj buvo gautas Izraelio vyriausybės atsiprašymas.

* PREZ. JOHNSON kabinetas svarsto visas galimybes, kaip aprūpinti maistu padidėjusias arabų pabėgėlių mases.

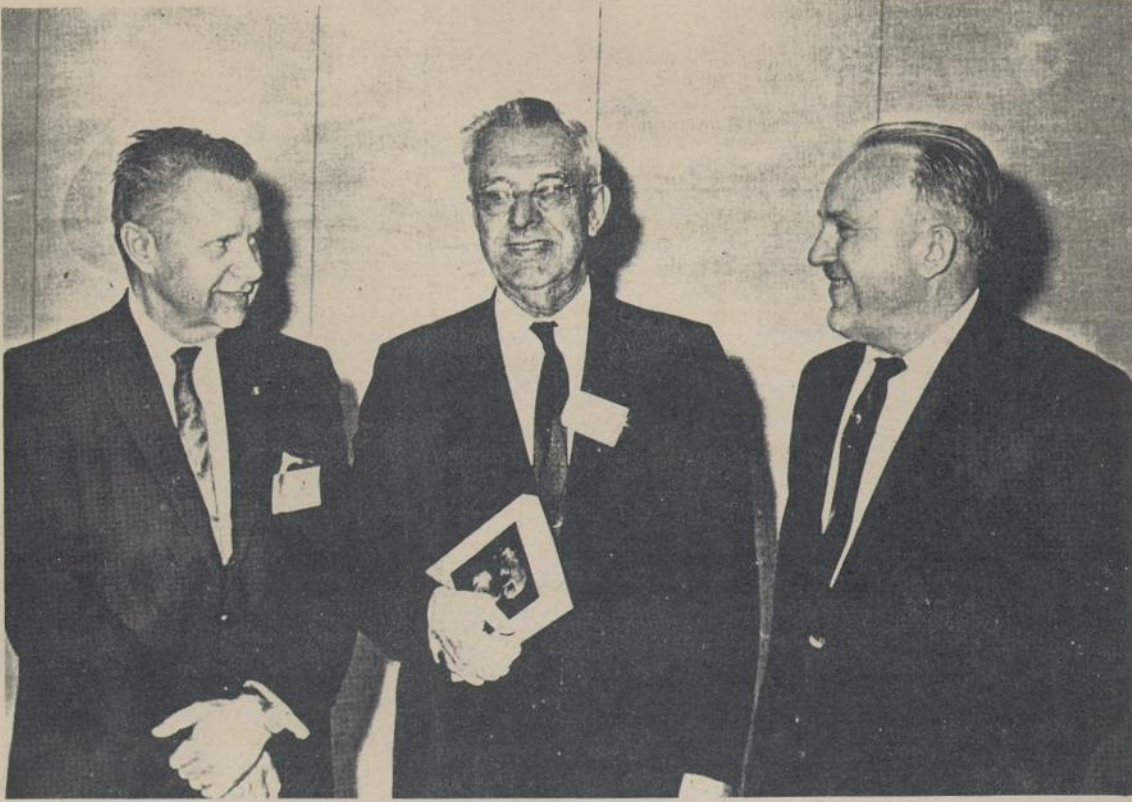
* KREMLIAUS POLITBIURAS, svarstant paliaubų pasiūlymą Vid. Rytų konfliktui sustabdyti, turėjo sutikti su JAV pasiūlyta versija, nes ilgiau užtrukęs paliaubų sutarties svarstymas JTO Saugumo Taryboje būtų leidęs Izraeliui užimti dar daugiau teritorijų Arabų Valstybėse.

Tarp kita ko, jei anksčiau tokius reikalus svarstant būtų užtekę vieno žmogaus (kad ir Chruščiovo) nuomonės, šį kartą paliaubų svarstymas sukėlė Kremliuje ilgą ir karštą diskusiją.

* ART. RYTŲ įvykių eigoje spaudoje nubluko pranešimai apie karo eigą Vietname, aršias kovas R. Kinijoje tarp Mao raudongvardiečių ir opozicijos.

Vid. Mongolijos vyriausybė buvo atšaukta, jos vieton paskiriant karinę komisiją, patikimą Peknui.

* BALTIJOS TAUTŲ delegacija Brazilijoje įteikė prezidentui Da Silva memorandumą prašant atstatyti tų kraštų atstovybių ir konsulatų veiklą, suspenduotą 1961 m. Quadros vyriausybės.

ALT S-gos revizijos komisija: inž. Jonas Gaižutis, dr. Steponas Biežis ir skulptorius Petras Vebra, V.A. Račkausko nuotrauka

SUKAKTUVINIS ALTS SEIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Prie prezidiumo stalo, kurį užima ALT S-gos valdybos nariai — D. Bartkuvienė, T. Blinstrubas, C. Modestavičius ir M. Šimkus, kalbėtojo tribūnon kviečiamas Vytautas Abraitis. (Jo kalba tilpo Dirvos 66 nr.) savo paskaitoje pabrėžęs tautinės idėjos esminius bruožus, kuriuose ta idėja plėstina, o ne siaurintina į partijos rėmus.

Po V. Abraičio paskaitos savo sveikinimus pareiškė visa eilė į seimą pakviestų ir atsilankiusių svečių. Pirmas sveikino Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, kviesdamas Sąjungos narius kovoti su sovietinio melu ir propaganda, skelbti tiesą, vedančią į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Toliau sveikintojų eilė stojo PLB pirm. ir ALT S-gos Garbės Narys Juozas Bačiūnas, ALT pirm. inž. A. Rudis, JAV LB pirm. J. Jasaitis, Korp! Neo-Lithuania C. V. vardu E. Kavaliūnaitė, Vilties draugijos pirm. Al. Laikūnas, Vyr. skautininkas Vl. Vijeikis,

LNF pirm. E. Čekienė, Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio vardu L. Virpsaitė, L. L. Kovotojų S-gos plk. M. Naujokas, LF plk. A. Rėklaitis, ALT Chicago sk. J. Pakalka, N. J. Lietuvių Respublikonų P. Purnas, pirmojo ALT Sąjungos pirm. našlė V. Olienė, pažymėjusi, kad kaip tik birželio 3 d. sukanka 9 metai nuo A. Olio mirties.

D. Bartkuvienė perskaitė raštu gautus sveikinimus, kurių tarpe buvo: Lietuvos atstovo min. J. Kajecko, Kanados Liet. Tautininkų pirm. K. Kalendros, Liet. Taut. Akad. Sambūrio pirm. K. Kasakačio, ALB Tarybos pirm. V. Volerto, SLA prez. P. Dargio, ALT S-gos Tarybos narių B. Gedimino ir Vl. Paužos, plk. Ch. Schweitzer iš St. Louis, Šaulių S-gos C. V. LAS vadovybės vardu inž. K. Oželis.

Po sveikinimų buvo pakviestas seimo prezidiumas, kurį sudarė: pirm. inž. E. Bartkus, P. Mitalas, Dūda, Lanys ir Cibas. Sekretoriatą sudarė: St. Virpša, R. Petrušaitis, A. Juodvalkis

ir J. Veselka.

Pasiūlomos ir seimo patvirtinamos komisijos šios sudėties:

Mandatų komisija: inž. V. Mažeika, M. Valiukėnas ir J. Andrašius.

Nominacijų komisija: V. Abraitis, J. Bačiūnas, dr. J. Bartkus, inž. J. Gaižutis, dr. P. Švarcas, dail. J. Bagdonas.

Rezoliucijų komisija: K. S. Karpis, J. Jurevičius, Br. Tiškus, dr. B. Nemickas, E. Čekienė, Al. Laikūnas ir dr. A. Budreckis.

Atlikus reikiamus seimo eigai pasirašymus, buvo išklausyta įdomi ir konkrečiais siūlymais kupina dr. A. Budreckio paskaita, liečianti ALT S-gos uždavinius jubiliejinių 1968 m. akivaizdoje. (Paskaita ištiesai spausdinama sekančiame Dirvos nr.).

Po paskaitos iškeltomis mintimis diskutavo visa eilė seimo atstovų. (B. d.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO BANKETO INVOKACIJA, SKAITYTA TĖVO SABATAIČIO, S. J.

Tėvynės meilė mus čia subūrė laisvės žemėje. Tėvynės meilė mus uždegė nauju ryžtu Lietuvos labui. Tėvynės meilė mus sujungė kūrybingo bendradarbiavimo ryšiais.

Visagalis Dieve, pagyvink mūsų širdyse tos meilės kibirkštį, sustiprink mūsų krūtinėse laisvės viltį, įžiebk mūsų protus nauja kūrybinga ugnimi ir leisk mums kelti Lietuvos vaikų žibintą šioje laisvės žemėje.

Laimink, Dieve, visus šio Seimo narius ir jų kūrybingus darbus, globok jų šeimoms ir artimuosius. Sujunk mus šiandieną dvasioje su visais Lietuvių Tautos vaikais ir įdiek mums vieninteliškumą dvasios. Pagaliau, laimink šią puotą ir visus čia esančiuosius. Amen.

Skaityk ir platink DIRVĄ

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO P. DAUŽVARDŽIO ŽODIS AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIME BIRŽELIO 2 D.

Lietuvos atstovo J. Kajecko ir savo vardu suvažiavimą širdingai sveikinu ir linkiu jam sėkmės visų iškeltų reikalų svarstyme.

Didysis lietuvių reikalas — Lietuvos išlaisvinimas. Lietuva yra okupuota ir pavergta — ji turi būti išlaisvinta ir į nepriklausomų valstybių šeimą grąžinta.

Lietuvos okupantas bei jo agentai ir sužavėtiniai mėgina Lietuvos laisvės reikalą užgniaužti ir numarinti. Vieni teigia, kad Lietuva pati Sovietų Sąjungon įsijungė. Kiti, kad Sovietų Sąjunga negrąžins Lietuvai laisvės, tad nėra prasmės ir kovoti. Treti, kad Lietuva turi teisę išstoti iš Sovietų Sąjungos, jeigu ji tik nori. Pirmas ir trečias teigimas nesenai buvo pasakyti Sovietų Sąjungos delegato Eugenijaus N. Narimovskio Jungtinės Tautos.

Paskutinis teigimas bei pasakymas: "Turi teisę išstoti" yra svarbus, ypatinai lietuviams Lietuvoje, nes, jeigu Lietuva turi teisę agituoti už išstojimą iš Sov. Sąjungos, nors Lietuva ir yra įjungta į ją neteisėtai ir smurtu.

Šita "teisė" laisvųjų lietuvių neličia. Laisvieji lietuviai neteisėtą okupaciją smerkia ir reikalauja sovietus iš Lietuvos išsikraustyti; pavergtiems lietuviams Lietuvoje, ji gali būti geru įrankiu.

Tad, smerkime visur melą, skelbkime tiesą — reikalaukime Lietuvai laisvės ir jai priklausomų teisių.

STATYS PAMINKLĄ STALINO SUŠAUDYTAM

Susitarę ir bendrai veikdami, kraštotyrininkai su su gamtos ir paminklų saugotojais šiemet rengiasi "papuoti" Lietuvą paminklais už okupacinę valdžią žuvusiems ar šiaip bolševizmui nusipelnusiems asmenims, tiesiogiai ar netiesiogiai veikusiems prieš nepriklausomą Lietuvą. Pakruojuje rengias statyti paminklą K. Požėlai, Biržuose — J. Janoniui, Rokiškyje — E. Tičkui, Utenoje — Stalino sušaudytam, dabar nuvalytam generolui J. Uborevičiui. (E)

Anglijoje leidžiamas mėnesinis žurnalas *The Journal of the Foreign Affairs Circle* gegužės mėn. numerio įdėjo ELTOS angliškąjo biuletenio pateiktą nušvietimą, kaip okupuotoje Lietuvoje į viršūnes iškilusių lietuvių komunistų sąžinė veikiamą anoniminiais laiškais.

Tas reiškinys tapo viešai žinomas, kaip praėjusių metų lapkričio 13 d. Antanas Venclova ėmė TIESOJ aiškintis ir, besiaiškindamas, viešai papasakojo bent dalį tokio nepasirašyto, bet taiklaus, laiško turinio. (ELTA)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Garbės Narys ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas J. Bachunas Sąjungos seimo bankete turėjo progos pasitarti visuomeniniais reikalais su Dirvos bendradarbe ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirmininke Emilija Čekiene, V.A. Račkausko nuotrauka

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildomas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrėti vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽELIO mėn. 18 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai priimanomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

Kun. Sabataitis, S.J., skaito maldą prieš pradėdant ALT S-gos pokylį Sheraton viešbutyje. Šalia stovi banketo rengimo komisijos pirmininkas Kazimieras Pocius, V.A. Račkausko nuotrauka

Viešėdami Chicagoje pirkite naujojų moderniojų

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. brandy 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA
New York State Champ. Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

6. May Wine Imported
From Germany 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Grease Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

ALT SAJUNGOS SEIMO PRIIMTOS REZOLIUCIJOS

1.

A. L. Tautinės Sąjungos seimas, išdiskutavęs ryšių su kraštu palaikymo klausimą, nutarė ir toliau laikytis ALT Sąjungos St. Louis seime priimtų rezoliucijų, nes —

1) Lietuvos okupanto pastangos užmegzti vadinamus kultūrinius mainus su lietuvių išeivija vis stiprėja. Mūsų tautos pavergėjas, siekdamas išgauti Lietuvos inkorporavimo tarptautinį pripažinimą, ir prisidengęs tais vadinamais mainais braunasi į lietuvių išeivijos gretas ir tuo silpnina mūsų laisvės kovos ryžtą ir savitarpio bendradarbiavimą.

2) Suvažiavimas įspėja A. L. Tautinės Sąjungos narius ir išeivijos lietuvių visuomenę nesileisti į vadinamus kultūrinius ryšius, proponuojamus sovietinių okupacinių organų, nei į organizuotas ekskursijas į Lietuvą.

3) Suvažiavimas smerkia bent kokias laisvajame pasaulyje kai kurių lietuvių pastangas, skatinančias vadinamų kultūrinių mainų vardu silpninti Lietuvos laisvės gynimo pastangas.

2.

50 metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaitys išvakarių akivaizdoje, A. L. Tautinės Sąjungos seimas ragina skyrius —

1) Įprasminti lietuvių tautos valstybingumo ir tautiško tradicijų ir siekti darnaus susigyvenimo bendraminčių tarpe.

2) Išplėsti tautininkų gretas, stengiantis užvesti nuosirdų santykiavimą su jaunąja karta ir atkreipti dėmesį į moterų vaidmenį, įjungiant jas į Tautinės Sąjungos kūrybinę darbą.

3) Įsijungti savo sumanymais ir talentais į visus teigiamus lietuvių visuomenės užsimojimus.

3.

ALT Sąjungos 10-tas seimas remia glaudų Tautinės Sąjungos ir Vilties Draugijos valdybų bendradarbiavimą.

Tik visų sutartinė talka ir susidomėjimas savo spauda padės teigiamai atsiekti mūsų bendrus lūkesčius.

4.

Akivaizdoje sunkios dabartinės lietuvių tautos padėties, Seimas, būdamas tvirtai įsitikinęs, kad Sąjungos narių susiklausymas ir vieningumas yra mūsų organizacijos stiprybė, siūlo ALTS organams laikytis įstatų numatytos tvarkos, derinant skirtingas pažiūras ir nusi-teikimus.

5.

ALTS 10-tas seimas įpareigoja Sąjungos valdybą peržiūrėti ALTS įstatus, ir jų pakeitimo bei papildymo projektą pateikti kitam seimui, 1969 metais.

PAGEIDAVIMAS

ALT Sąjungos seimas, norėdamas pagyvinti Sąjungos veiklą, visuose lietuvių visuomenės baruose, siūlo ALTS Tarybai —

1) Paryškinti plačiau tautininkų ideologijos gaires;
2) Paruošti sistematingą, tolimesnės ateities veiklos programą.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidroma vasarą nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., J. JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Mano vainikai prie Olio ir Vanagaičio kapų

K. S. KARPIUS

Tautinės srovės atžvilgiu Chicagos veidas būtų buvęs visai kitoks, jeigu velionis adv. Antanas A. Olis — jis, tas vienas asmuo — būtų savo karjeros naudai pasakęs: "Katalikų srovė yra didesnė, politiškai gyvenime man naudingesnė", ir būtų prišlijęs prie jos.

Anksti pradėjęs kilti amerikiečių politikoje respublikonų partijoje, būtų galėjęs skaičiuoti, kad daugiau laimės pasigyrimais už savo pečių stovinčia katalikų mase — ir tautinės srovės reikšmė Chicagoje būtų buvusi blanki.

Mūsų visuomeninėje veikloje Olio pasirinkimas ir palinkimas į tautinę srovę buvo toks stiprus, kad jis niekad ir nesudvejojo ar naudinga jam su tautininkais dirbti.

Velionis Antanas Olis tautinę idėją pradėjo pažinti vaikystėje, kai jo tėvo leidžiamą savaitraštį "Lietuvą" redagavo Adomaitis-Sernas, po jo Bronius K. Balutis, dabartinis Lietuvos ministras Londone. (Balutis, 1919 metais, tautinės srovės sušaukime Chicago seime, birželio mėnesį, išrinktas atstovu prie Lietuvos delegacijos Versalio taikos konferencijoje, "Lietuvos" redagavimą turėjo apiešiti).

★

Olis su žmona, ir aš su savo žmona, jauni būdami, visi vieni nuo kitų gyvendami, ir asmeniškai nepažįstami iki tolei, susipažinom ir susidraugavom lankydami Chicagoje 1925 metais. Tas susidraugavimas, artimai asmeniškas, šeimyniškas, išplito į tautinės srovės veiklą, pasiliko iki gyvenimo galo. Ta veikla buvo taip reikšminga ir patvari, kad tautinė srovė galėjo, toliau žygiuojant savo kryptimi, iškilti ir užimti savo pasiektą aukštumą mūsų išeivijoje.

Tautinei srovei reikalinga buvo Chicago — "lietuvių sostinė Amerikoje" — iš kur jau iš anksčiau, Balutis "Lietuvą" redagaujant, trys mėnesiai mūsų išeiviją stipri, rimta tautinė idėja, su kuria sutapo ir rytų tautininkai, ir pagaliau Clevelandas su Dirva.

Olis būtų buvęs taip pat gerbiamas ir veiklus, jeigu jis būtų, savo karjeros naudai, pasirinkęs katalikų srovę. Bet likimo lemtu, jam teko Chicagoje vadovybė tautinės srovės visos išeivijos tautininkų naudai. Naujai atvykusiems nereikėjo prakaituoti tautinei veiklai pagrindus tiesti.

Savo nusistatymu Olis buvo labai artimas naujai pradėti leisti Dirvai, pasirinkusią tradicinę tautinę

idėją, plitusią nuo pat mūsų išeivijos pradžios.

Olio įsijungimas dirbti tautinėje srovėje ankstyvesnių veikėjų tarpe, toje srovėje, kuri buvo kitų srovių smerkiama (bet kuri savo programa buvo tautai naudingiausia) jam buvo rizikingas, bet tautinei srovei svarbus.

Ypač rizikinga buvo ta prasme, kad po dviejų metų nuo Balučio išvykimo į Europą, "Lietuva" sustojė ir Chicago tautininkai liko be laikraščio.

Olis, politikos atvejais pasinaudodamas kita spauda, tautinės srovės veiklos atžvilgiu pradėjo praveisti tokius darbus, apie kokius kiltos srovės nei nesapnavo.

Suprantama, ne jis vienas nudirbo tuos darbus. Pirmą jį jau buvo vyresnių veikėjų, ir prisidėjo daugiau jaunesnių, tačiau Olio drąsa imtis žygių, jo sumanymas ir pajėgumas buvo kitiems paakstinimas talkininkauti, ir pasidžiaugti laimėjimais.

Tautinė srovė pradėjo vykdyti žygius New York, Washington, San Francisco, Los Angeles ir kitur. Tautininkai iki vieno jungėsi tiems žygiams pravesiti, visuomenė rėmė dalyvavimu ir pinigais.

★

Tačiau neužteko, kad Olis būtų visuomenininkas ir politikas. Jis plačiai reikšėsi ir kitoje srityje — ir čia įeina kitas reikšmingas Chicago ir visai tautinei srovei asmuo — kompozitorius Antanas Vanagaitis.

ANTANAS VANAGAITIS

Komp. Antanas Vanagaitis.

Kompozitorius Antanas Vanagaitis, atvyko į Ameriką 1924 metais su savo "Dzindzi-Drindzi" trupe gastroluoti, ir pastoviai apsigyveno Chicagoje. Nuo jo pirmutinio atsilankymo Clevelande tarp mūsų už-

megsta pažintis virto asmeniškai, šeimyniškai, bet ir visuomeniškai tautinei srovei labai naudinga bendravimu.

Jis su savo paruoštais menininkais lankėsi Clevelande dažniau negu kitur kur už Chicago ribų, Dirvos sukakčių ir kitokiomis progomis.

Vanagaitis buvo ne tik muzikas-kompozitorius, bet ir visuomenininkas.

Vieni kitus jie pakilėjo visapusiai, kai Vanagaitis vedė Olienės seserį, o Bačiūno brolis buvo vedęs Antano Olio seserį. Jie sudarė tokią reikšmingą trijulę Chicago ir visai mūsų tautinei srovei, kokią kažin ar kada daugiau mūsų gyvenime pasitaikys.

Prie tos triulės, nors tolimesnis pašalietis, pritaipau ir aš su Dirva — įvykis, kurio galėjo visai nebūti.

Chicago, Tabor Farm ir Clevelandas sudarė trikampį, ir kai Vanagaitis pradėjo Chicagoje leisti mėnesinį Margutį, jis ir Dirva (abu privačių asmenų leidžiami laikraščiai) po 1926 metų įvykių Kaune, dar su Brooklyno Vienybės veda, ta pačia tautine linija per keletą metų, išlaikė tautinę srovę jai prideramoje vietoje, nepaisant kitų srovių atkakliausios kovos prieš tautininkus čia ir Lietuvoje.

★

Olis ir Vanagaitis, abu muzikalūs vyrai, įvykdė Chicagoje didelius muzikalius vakarus, koncertus, kurie buvo rengiami net operos centre, kur Olis dirigavo orkestrui. Bet tai galima buvo tikrai Olio sumanumu ir ryžtu, jiedu davė Chicago ir mums toliau gyvenantiems tokias pramogas, į kurias važiuodavom, kaip dabar važiuojama į Chicago pamatyti lietuvių operas.

Vanagaitis, kaip dainų kūrėjas ir artistas-vaidin-

VIRŠUJE: Šv. Kazimiero Kapinėse, Chicagoje, A.L. Tautinės Sąjungos seimo išvakarėse, birželio 2 d., mirusių tautinės srovės veikėjų pagerbime, dalyvių būrys prie a.a. Antano Olio paminklo. Arčiausia paminklo stovi Dr. S. Biežis, Verna Olienė, M. Bačiūnienė ir kitos chigagietės. Pačioje kairėje, ALT S-gos pirmininkas inž. Jonas Jurkūnas sako kalbą, paminėdamas šiose kapinėse palaidotą visą eilę ALTS veikėjų. Šalia organizacijos gėlių, prie Olio kapo, o vėliau ir prie kompozitoriaus Antano Vanagaičio kapo vainikus padėjo nuo savęs K.S. Karpius ir Dr. S. Biežis.

Po apeigų kapinėse, ponis V. Olienė pakvietė dalyvius vakarienei.

V.A. Račkausko nuotr.

jas, su savo paruoštais artistais - muzikais - dainininkais lankydamas kolonijas, sužadino anų laikų jauną išeiviją dainuoti — tuom įgydamas visuomenėje meilės ir pagarbos, o tas viskas pasitarnavo kartu ir tautinei srovei.

★

Ilgos virtinės tautinės minties ankstyvesnių ir paskiausių Olio - Vanagaičio laikais iškilių tautinių veikėjų vardų suminėti nesikėsinau, nes visų nesurinkčiau.

Už Olio ir Vanagaičio nuopelnus ankstyvesnei išeivijai, už jų gerus norus Dirvai ir kartu tautinei srovei, ir už jų buvusį draugumą man ir mano žmonai, iki jiedu buvo gyvi, dabar A. L. Tautinės Sąjungos seimo proga, gal jau paskutiniu savo apsilankymu Chicagoje, prie Antano Olio ir prie Antano Vanagaičio kapų padėjau nuo savęs po vainiką.

Komp. Antanas Vanagaitis mirė širdies smūgiu atostogaudamas pietų valstijoje 1949 metais kovo 10 d.

Antanas A. Olis mirė 1958m. birželio 3 d., Chicagoje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings in By The 10th Of The Month Will Earn For The 1st.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

LITUANISTIKA AMERIKOJE

Kai prez. Eisenhowerio laikais Amerika iškilmingai vizitavo Sovietų Rusijos premjeras Nikita Chruščiovas, patys didžiausi nemalonumai jį ištiko Kalifornijoje. Jam sekėsi svečiuotis pas Iowos kukurūzų augintojus, galėjo jis rasti bendros kalbos ir su New Yorko milijonieriais, bet San Francisco mieste per diskusijas su Amerikos darbo unijų vadais buvo tik ginčai, suteikę jam labai didelio kartėlio.

O kai atvyko į Los Angeles, tai aerodrome jį pasitiks anų laikų žaunusis mūsų burmistras Norris Poulsonas trumpame pasveikinime iš anksto įspėjo, kad čia yra miestas, kur nepatikimi dalykai virsta patikimais, nes čia atsitinka tai, kas kitur būtų negalima.

Taip ir buvo, Nikitos vizitas čia praėjo triukšmingiausiai, su nuolatiniiais ginčais ir jo nepasitenkinimais. Dar į namus sugrįžęs jis tebevyko ir skundėsi, kad jam "neleido pažinti Amerikos" - neleido nuvykti į Disneyland... Iš tikrųjų, pats Disney ir burmistras mieliausiai būtų jį nuvežę pasakyti saloje pramogauti ir kalnų traukiniais pavažinėti. O jei nebuvo leista, tai dėl jo paties svitos enkavedistų, kurie iš anksto ištyrę aplinką nustatė, jog sovietų diktatoriui per artai su minia maišytis nebūtų saugu.

Taip, Los Angeles tebėra ypatingas miestas. Net ir Lietuviškuose reikaluose, sakykim, "lituanistikos propagandoje" čia vis atsitinka dalykai, kurie kitur būtų negalimi.

*

Štai, kad ir pati lietuvių kalba ir jos mokymas. Ne vien tik lietuviškos šeimos privačioje aplinkoje, parapijos mokykloje ar šeštadienio mokyklėlėje, bet, pavyzdžiui, - lietuvių kalbos kurso įvedimas amerikiečių universitete.

Lietuvių kalbos kursų ar gilesnių lituanistikos studijų atsiradimas žymiuosiuose Amerikos universitetuose, ypač vietovėse, kur lietuviškos kolonijos gausesnės, neabejotinai būtų labai malonus, naudingas ir pačiai lietuvių atečiai reikšmingas dalykas. Tokių atsitikimų dar nelabai daug Amerikoje, geriau sakant, itin reta.

Jei manęs per daug neklaidina atmintis, ką kadaise esu skaitęs, tai vienas iš ryškiausių, jeigu ne pats pirmasis lietuvių kalbos pamokų įvedimas į universiteto kursą ar bent jos mokymasis universiteto aplinkoje buvo dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą Valparaiso universitete,

Indianoje. Šalia profesinio mokslinimo, nemaža lietuvių studentų grupė ten rūpinosi ir lietuvių kalbos išmokimu. Be aukštojo išsilavinimo inteligentijos, kurioje būtų gyva lietuviška dvasia ir lietuvių kalba, Amerikos lietuvių visokie sąjūdžiai ir susivienijimai niekad nebūtų pasiekę to, ką jie vėliau per dešimtmečius galėjo suvaidinti savo pačių egzistencijos ir lietuvių tautos labui. Ana Valparaiso studentų pynė ilgam laikotarpiui davė nemažą rimtų vadybų Amerikos lietuvių sąjūdžiams, - lietuviškai nusiteikusių ir lietuviškai mokančių advokatų, inžinierių, gydytojų, verslininkų, juristų, kaip B. K. Balutis, Dr. S. Biežis ir daug kitų, ar net pajėgesnių rašytojų, kaip novelistas Antanas Tulyas.

Deja, senoji lietuvių išeivijos karta savo laiku neišaugino ryškesnių lituanistikos žinovų, ir toje srityje tarpkario laikotarpio Amerikos aukštosiose mokyklose nebuvo pasiekta stambesnių laimėjimų.

Lietuviams tai būdavo būdinga visur ir visais laikais: - jie turi gabumų administracijoje, apskrities reikalų tvarkymo, mažame ar vidutiniame biznyje, kartais subtilią žvaigždėmis sportuose, smarkūs ir triukšmingi savo politikavimuose, buki fanatikai savo pasaulėžiūrose, bet savo tautinės kultūros veiksmų nebranginę ir neugdę, kultūros kūryboje pasitenkinę mėgėjiškumu, o aukštesnio lygio intelektualiniuose polėkiuose apsilėdę, nerangūs, be ambicijų, be užmojų ir veržlumo. Tai mūsų liūdniausias "paveldėjimas iš istorijos", žalingiausias šimtmėčių blėdis, kurio dabar per dešimtmečius nusikratyti sunku, gal taip skubiai ir neįmanoma.

Tad turbūt kitaip ir negalėjo būti, kad Amerikos aukštosiose mokyklose lituanistiką ir baltistiką į aukštesnį lygį ryžosi ir sugebėjo pakelti ne lietuviai, bet Prancūzijos Elzaso kilmės šveicarai Alfredas Sennas, prieš tai apie dešimtmetį docentavęs Kuno Universitete ir Amerikonatsikėles 1930 metais. Kalbininkas specialistas, malonus žmogus, reto darbštumo ir gana veržlus. Po Pirmojo karo iš Šveicarijos atvykęs Lietuvon, jis greit išmoko lietuviškai ir nors savo tiesioginiu pasiruošimu germanistas, jis netrukus taip įsigilino į lituanistiką, baltistiką ir net slavistiką, kad čia gavo skaitytį mirusio prof. K. Bngos kursus. Persikėlęs iš Teologijos į Humanitarinį fakultetą, be abejo, jis dar turėjo sunkumų, gal ir skaudžių. Kiek pamenu, mūsų studentai čia jo atžvilgiu buvo nusiteikę gan kritiškai, ypač mėgę pajaukauti iš jo vokiškai "lituviškos" ar dar labiau vokiškai "slaviškos" taršenos.

Porą metų buvau jo studentu. Ir sunku užmiršti mano patį keisčiausią ir nerimčiausią egzaminą iš... senosios bulgarų kalbos gramatikos. Taip buvo vadinamas tas senosios slavų bažnytinės kalbos kursas, reikalingas mūsų lituanistams ir istorikams, kurį ryžosi dėstyti doc. A. Sennas. Pasiruošiau šį tą iš šventųjų senosios Bulgarijos raštų, bet man pačiam buvo aišku, kad taip silpnai, kaip tik be galima.

Nemažiau aiškiai buvo matyti, koks gruodas tie raštai buvo ir pačiam profesoriui. Kągi, egzaminą vistik išlaikiau "patenkinamai", nors beatsimenu vos vienintelį, tačiau svarbų sakinį senąją bulgarų kalba: "Kas gali

atleisti nuodėmes? Tik vienut vienas Dievas"...

*

Gal Jis man atleis, gražiai paprašius, ir šį nukrypimą nuo temos apie mano senosios bulgarų kalbos gramatikos profesorius. Šiandien jau daugelis žinoma, kad Alfredas Sennas yra vertas didelio mūsų dėkingumo ir pagarbos lituanistinių studijų bylai Amerikoje, kaip lygiai ir jo sūnus, istorijos profesorius, rašęs geras veikalus iš Lietuvos politinės iš diplomatinės istorijos sričių.

Tik persikėlęs į šį kraštą, Alfredas Sennas, kaip niekas kitas, savo drąsa bei veržlumu, ilgainiui pagyveno ir išpopuliarino lituanistinių ir baltistinių studijų įdomumą net keliose aukštosiose Amerikos mokyklose, dėstydamas lietuvių kalbą kolegijose, universitetuose ar vasaros filologų kursuose, kartu parašydamas visą eilę mokslinių tos srities studijų, vadovėlių, žodynų. Lietuvių kalbos kursą jis pirmas įvedė ir mokė Wisconsin Universitete, vėliau Pennsylvanijos U-te Philadelphiaje. Liet. Enciklopedija iš jo biografijos tarp kitko pažymi: "Nuo 1947 metų germanų ir baltų - slavų filologijos profesoriaus titulu vadovauja jo pastangomis Pennsylvanijos Universitete įsteigiam slavų ir baltų studijų skyriui, dėstydamas baltistikos ir slavistikos dalykus. Žymiai yra prisidėjęs prie lituanistinių studijų išpopuliarinimo jaunosios amerikiečių kalbininkų kartos tarpe" (XXVII tomas, 268 psl.).

Po praėjusio karo atvykus Amerikon nemažam būriui kvalifikuotų lietuvių kalbos mokytojų ir keliems mokslininkams, lituanistinės studijos šio krašto aukštosiose mokyklose betgi staiga dar neišsiplėtė tiek, kiek būtų buvę galima tikėtis ir pažeidauti. Šalia New Yorko žemųjų Fordhamo U-to ir vėliau Rochesterio U-to, lietuvių kalbos bendrasis ar mokslinis aplamai lituanistikos dėstymas didžio-

siuose pirmiauliuose Amerikos universitetuose, kaip ir iš viso baltistika, yra reti svečiai, dar skurdūs naujakūriai ar ir visai nežinomi.

Pastangos šen ten, atrodo, dėdamos ir gal duotų vaisių, jeigu būtų kandidatų, tinkamai pasirodusių tos srities mokslams. Bet ar jų bus?

Šių dienų Amerikos lietuvių akademinė jaunomenė, kurios taip gausu ir kuriai mokymosi sąlygos, palyginus su praetimi, taip geros, sakyčiau, neprilygstama savo patriotine dvasia aniems Valparaiso grupės veteranams. Kiek girdim, lituanistikos studentų vis labai negausu Pennsylvanijos U-te, nesidžiaugia klausytojų pertekliumi Fordhamo vasariniai liet. kalbos ir literatūros kursai, kaip ir Chicagos pačių lietuvių naujausių ateivių su kilniu pasišventimu puoselėjamas Lituanistinis Pedagoginis Institutas.

*

Kaip senovėje dėl Lietuvos istorijos dokumentų rašymo ir įvykių aprašymo, kaip dėl jos praeties garbingumo išlaipinimo, kaip dėl liaudies dainų grožio atpažinimo ir tautinio meno senųjų liekanų įvertinimo, kaip net šiais laikais dėl M.K. Čiurlionio ir K. Donelaičio pristatymo ir supažindinimo plačiam pasauliui, - taip, matyt, ir lietuvių kalbos reikšmė kalbotyros ir gretimuose moksluose Amerikoje atiteks vertinti, žavėtis ir populiarizuoti įvairiems kitataučiams.

Ar kada išnyks, ar kada pasikeis tas pragariškas mūsų užkeikto likimo bruožas?

Argi ne ironija, ar ne juokas pro ašaras, pavyzdžiui, toks faktas, kad Kalifornijos U-te folkloristiką studijuojanti mergina magistro laipsniui įgyti savo tezei pasirenka lietuvių liaudies meno charakteristikos temą, įsigilina į ją ir neblogai atlieka, - o ji visai ne lietuvė, bet žydų kilmės amerikietė, niekada

nieko bendro su lietuviais neturėjusi. Gi tuo tarpu čia pat studiuoja dešimtys lietuvių ir lietuviukų, kuriems nei folkloristika, nei filologija, nei Lietuvos istorija iš viso nerūpi, ir iš kurių vienas kitas į lietuvių kalbos pamokas ateidavo tik "iš patriotizmo", idant pigiau gautų kreditą užskaitoms...

Bet tai menkniekis. Los Angeles yra miestas, kur galima, kas negalima, ir kur vieno ar poros asmenų nepatikėtinas blinda paverčiamas "patikimufaktu".

KAS YRA TAS NEPRISIMENAMAS KUNIGAS?

Dirvos Nr. 29 po fotografiją "Iš archyvų", kur pažymėta: "Neprisimenamas kunigas", tas kunigas yra man labai žinomas, ten buv. Josvainių klebonas iki 1937, kun. Pranas Vasiliauskas, miręs 1955 Chicagoje.

Česlovas Grincevičius

ŽALGIRIO KLUBO IRKLUOTOJAI IŠ VILNIAUS HEIDELBERGE

Gegužės 27 ir 28 dienomis Heidelberge įvyko tarp-tautinė irklutojų regata. Dalyvavo irklutojai iš Prancūzijos, Italijos, Šveicarijos, žalgirio klubas iš Vilniaus ir iš Pietų Vokietijos. Viso lenktynėse dalyvavo virš 600 irklutojų. Lietuviai startavo 8 kartus ir laimėjo šešias pirmasias vietas ir dvi antriasias.

"Heidelberger Tageblatt" ir kiti laikraščiai pabrėžė, kad tai lietuvių sportininkų komanda iš Vilniaus. Niekur nebuvo žymima, kaip paprastai, jog tai "plačiosios tėvynės" atstovai.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

ŠPIONAŽO PINKLĖSĖ

JOHANNES M. SIMMEL

(30)

Nepažįstamoji moteris nustebusi židrėjo į Tomą.
-- Aš vadinu Chantal Tessier, -- pasakė ji. -- Tai jūs Jean Leblanc? Koks laimingas susitikimas.
-- Ko jūs norite iš manęs?
-- Vieną dieną jūs papūpinote netikrą pasą savo draugui Debras. Jis man pasakė: "Jei tu būsi reikalinga netikro paso eik pas Reynaldą Pereirą ir pasakyk jam, kad tu ateini nuo Jean Leblanc..."
-- Taip pasakė Debras?
-- Taip.
-- Ką jūs daugiau sakė?
-- Kad jūs esate puikus tipas ir išgelbėjote jo gyvybę.
Tomui nervai atsileido. Reiškia Debras nekaltina jo ir nepersekioja.
-- Norite pasilikti vakarieniant su mumis, panele Tessier?
-- paklausė Tomas maloniai. -- Galima nuimti jums patalą?
-- Vadinkite mane vardu Chantal! -- atsakė ji šypsodamasi, bet matyt nepratusi, kad vyrai nuimnėtų jai patalą.
Ji turėjo atpemptą juodą sijonėlį ir baltą bliusketę. Šimts pyptkių, pagalvojo Tomas, koks nuostabus siluetas.
Pavojus praėjo ir Tomas vėl pasidarė natūralus, kavalieriškas su moterimis. Jie susėdė šalia išgėrusio Pereiros, kuris ne laukdamas pradėjo valgyti.
-- Jei aš mokėčiau taip piešti, kaip jūs mokate virti, tai Goya būtų "peckelis", palyginus su manimi.
-- Tai jūs esate reikalinga paso? -- paklausė Tomas merginos, valgydamas kimštus pamidorus.
-- Ne, -- atsakė ji truputį jau apsiliausiom nuo vyno akim.
-- Man reikia ne vieno, bet septynių pasų.

-- Ar galiu įsiterpti, -- prabilo pilna burna Pereira.
-- Praryk kąsį prieš kalbėdamas. Nepertraukinėk mūsų kalbos. Geriau pasitenk išsipagurioti, -- sustabdė Tomas ir, iš naujo kreipdamasis į Chantal, paklausė: -- Kam jums, gražioji kate, reikalingi septyni pasai?
-- Dviem vokiečiams, dviem prancūzams ir trimis vengrams.
-- Atrodo, kad jūs turite kosmopolitinius ryšius?
-- Tai nieko stebėtino, -- atsakė juokdamasi Chantal, -- žinant kad aš užsiimu užsieniečių vedžiojimu...
-- Ir kur jūs vedžiojate tuos užsieniečius?
-- Iš Prancūzijos į Portugaliją per Ispaniją. Tas darbas man duoda geras pajamas.
-- Kiek kelionių padarote?
-- Vieną per mėnesį. Vykstame grupėmis. Žmonės būna aprūpinti netikrais pasais, arba visai neturi...
-- Kalbant apie pasus... -- bandė vėl įsiterpti Pereira, bet Tomas dar kartą nuramino.
-- Aš sutinku vesti per sieną tik turtingus klientus ir imu brangiai. Bet niekas dar nesiskundė manimi. Aš pažįstu kiekvieną sienos pėdą, kiekvieną muitininką. Dabar aš turiu grupę, kuriai reikalingi septyni pasai. Tai bus gera proga uždirbti stambią sumą pinigų.

-- Aš irgi reikalingas paso, -- pastebėjo Tomas.
-- Šventoji Panelė! -- sušuko Pereira. -- Kaip tik tokiu momentu, kai aš neturiu nė vieno paso.
-- Neliko nė vieno iš trisdešimt septynių pasų kuriuos aš tau daviau? -- sušuko Tomas.
-- Man davėte? Bet tai buvo prieš šešias savaites. Per penkiolika dienų neliko nė vieno. Gaila, aš nebeturiu nė vieno! Tai aš norėjau paaiškinti pradžioje, bet man neleidote kalbėti.

"Pasteleria Marques" kavinėje, kurioj rinkdavosi Lisabonos padugnį elementas, prie vieno stalo sėdėjo du vyrai. Vienas jų gėrė whiskey, kitas valgė ledus. Whisky gėrėjas buvo britų agentas Peter Lovejoy, o ledų valgytojas, milžiniško sudėjimo, bet kūdikio veidu, vadinosi Luis Guzmão.

Peter Lovejoy ir Luis Guzmão pasižinojo jau porą metų. Tarpusavyje jiems buvo tekę bendradarbiauti...
-- Šiandien sužinojau, kad jis pabėgo iš kalėjimo.
-- Tad reikia paskubėti, jei norima pagauti Lisabonoj.
Guzmão mėgo ledus ir laizė šaukštelį.

-- Kaip galvojate jį sutvarkyti? -- paklausė Lovejoy.
-- Aš manau geriausiai iš revolvierio su duslintuvu. O pinigai? Ar atnešėte.
-- Taip. Štai penki tūkstančiai escudos, o kiti penki tūkstančiai... kai darbas bus padarytas. Tas Leblanc, pabėgdamas iš kalėjimo pasivertė Lazare Alcoba, kuris yra nedidelis, turi kuprą ir yra nuplikęs.
Lovejoy smulkmeniškai nupiešė Leblanc, taip kaip jam nupasakojo kalėjimo tarnautojas.
-- Leblanc žino, kad jo ieškos angliai ir vokiečiai, tad bandys pasislėpti, greičiausiai sename kvartale pas dailininką Pereirą. Nežinia, ar jis toliau pamėgdžios kupriuką, ar atgaus savo pirmąją Leblanc išvaizdą.
-- Į ką panašus Leblanc?
Lovejoy vėl smulkmeniškai nupiešė Lieveno išvaizdą.
-- O tikrasis kupriukas?
-- Dėl jo nesirūpinkit. Jis tebėra kalėjime. Jei jums pavyktų pamatyti prie Pereiros namų kupriuką be plaukų, tai bus ne kas kitas kaip Leblanc ir nereiks jam statyti klausimų...

1940 m. lapkričio 17 d. aštuntą valandą ryto Lazare Alcoba buvo nuvestas pas kalėjimo direktorių.
-- Alcoba, -- pasakė direktorius, aš girdėjau, kad vakar pasakėte keletą grasinančių žodžių...
-- Aš tik reikalavau savo teisių, pone direktoriau, kai man pasakė, kad aš nebūsiu išleistas iš kalėjimo, nes turiu kažką bendro su Leblanc pabėgimu.
-- Alcoba, aš esu tikras, kad čia prikišote savo pirštus. Jūs norėjote skųstis prokurorui?
-- Jei mane nepaleis. Tai ne mano kaltė, jei Leblanc pabėgo mano vardu.
-- Klausykite, Alcoba, mes jus šiandien išleisime.
-- Tada viskas tvarkoj, -- atsakė kupriukas šypsodamasis.
-- ... ne dėl to kad jūs grasinatė, bet dėl to, kad toks yra teismo įsakymas išleisti. Jūs registruositės kiekvieną dieną policijos komisariate ir niekur neišvyksite iš Lisabonos.
-- Gerai, pone direktoriau.
-- Ir nustokit šypsoit, kaip koks kvailys, Alcoba! Jūsų atvejis beviltiškas ir aš tikuos greit vėl pamatyti. Tokio žmogaus, kaip jūs, vieta yra čia.

(Bus daugiau)

KAS NAUJA EXPO 67?

Nauji įspūdžiai iš pasaulinės parodos

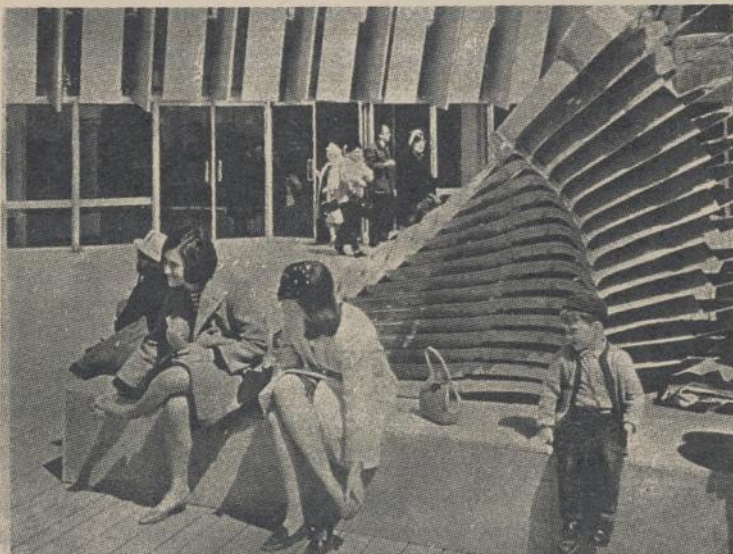
Vėl turėjau progą aplankyti Pasaulinę Parodą Montrealyje, ir tai jau antru kartu. Susidomėjimas paroda nepaprastas ir žmonės iš visų kraštų plaukte plaukia. Laurinčiukas, kuris prieš kiek laiko buvo Sovietų Psiuntinybėje Washingtono, o dabar yra nuolatiniš Vilniaus "Tiesos" korespondentas EXPO 67, pavyzdžiui, netrukus 67 po parodos atidarymo rašė, kad parodą, kaip numatoma, per visą sezoną aplankys apie 12 milijonų žmonių. Tačiau reikia pasakyti, kad šita jo pranašystė bus keletą kartų perviršyta, nes po mėnesio po parodos atidarymo, tai yra gegužės 26 d. parodą jau buvo aplankę virš 8 milijonų žmonių. Vien tik praeitą pirmadienį, gegužės 29 d., kada amerikiečiai šventė Memorial Day, turėjo ilgą savaitgalį, į parodą suplaukė jų, kaip korespondentai suskaitė, net iš 20 valstybių, ir tą dieną parodos lankytojų buvo priskaityta iki 250,000 taigi, visas milijono ketvirtadalis.

Parodą jau pradėjo lankyti valstybių dignitoriai ir kiti aukšti pareigūnai. Be

jau anksčiau atsilankiusio Etiopijos imperatoriaus Haile Selasie, parodą dar lankė Olandijos karalienė su vyru, pats Kanados ministras pirmininkas Pearsonas, o gegužės 25 d. netikėtai apsilankė ir JAV prezidentas Johnsonas.

Tą dieną parodoje vyko amerikiečių diena, įvairūs pasirodymai, sportininkai, skautai, muzikantai rodė savo sugebėjimus, kai pre-

zidentas su savo palyda trimis lėktuvais atvyko ir nusileido apie 10:55 val. Dorvalio tarptautiniame aerodrome prie Montrealio. Iš čia jie helikoteriais buvo nugabenti ir išsodinti pačiame parodos viduryje, Šv. Elenos saloje, netoli senojo restorano, kur yra patogi nusileidimui aikštė. Iš čia prezidentas limuzinu buvo nugabentas į Tautų Aikštę, kur skubotai buvo suruo-

Pasaulinėje parodoje yra daug įdomių dalykų, kuriuos norint pamatyti reikia kelių dienų. Štai išvargusios lankytojos ilsina pavargusias kojas prie skulptūros, padarytos iš automobilio durų...

Dailininkas sukūręs šias milžiniškas 21 pėdos statulas, turėjo dvigubą mintį parodyti žmogaus dominavimą pasaulyje ir jo nereikšmingumą. Skulptūros padarytos iš aluminio ir jei šie vyrai ir moterys tiesia rankas, tai reikia suprasti, kad jie nori gyventi taikoje.

NAUJOS, ĮDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

V. Šlogieris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
J. Audėnas — PASKUTINIS POSEDIS	\$4.00
VI. Ramojus — KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ	\$2.50
J. Balys — LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULEJAUTA	\$3.00
B. Zabiela — KLAIDA	\$3.00
Gintarė Banaitytė-Ivaškienė — BALTASIS STUMBRAS	\$3.60
KREPSINIO ISVYKA AUSTRALIJOJ	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, visa eilė kitų poezijos ir beletristikos knygų, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI — Stereo — \$5.00, Mono — \$4.50	
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINOS Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	

AURELIA — Šokių muzika	\$5.00
B. Tamošiūnienė — SVAJONIŲ SŪKURY	\$6.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms,

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

tas jo pasitikimas, susirinko gausūs žiūrovai, garbės sargyboje stovėjo marinų būrys, o vienas amerikiečių orkestras, iki tol publiką linksminęs su populiariomis džaso melodijomis, ėmė groti "Spangled Banner", kurią prezidentas išklaušė ranką pridėjęs prie krūtinės. Po to jis praėjo pro garbės sargybą ir nuvyko į tribūną. Čia prezidentą publikai pristatė parodos komisisionierius p. Dupuy, pasakydamas neilgą kalbą. Po to kalbėjo pats prezidentas sveikindamas Kanadą jos šimtmečio proga ir šitokią puikią parodą, kuri viena gali suartinti Ameriką su Kanada daugiau, negu bet kas kitas.

Vos tik prezidentui pradėjus savo kalbą, iš užpakalinių sėdynių pakilo apsmukęs bytnikas ir akiniuota mergina, kurie ėmė rėkti "Johnson assassin!" (Johnsonas žmogžudys, turbūt, taikytą dėl karo Vietnamo), tačiau tučiuoj buvo sugriebti netoli buvusių policininkų ir įgrūsti į pašalę buvusią policijos mašiną. Prezidentas jų šūkių greičiausiai nė negirdėjo. Trečias demonstrantas buvo pridėtas prie dviejų laukiančių, ir visi trys kitą dieną turėjo atsakyti teisme "už taikos ir ramybės ardymą".

Pasakęs savo kalbą, prezidentas tuo pačiu keliu buvo nugabentas į Amerikos paviljoną, kur iškilmingai jį atidarė. Kartu jis ten perdavė Kanadai dovaną, specialiai pagamintą kristalinę vazą su visų Kanados provincijų herbais. Paskubom apraikščiojęs paviljoną, jis pro šalines duris išvyko prie laukiančių helikopterų ir toliau į Dorvalį, o paskui į Ottawą, kur turėjo svarbius pasitarimus su Kanados valdžia. Čia reikia pažymėti, kad prezidento lankymosi metu publika į paviljoną nebuvo įleidžiama, dalyvavo tik įvairūs pareigūnai, radijo ir televizijos operatoriai bei panašūs.

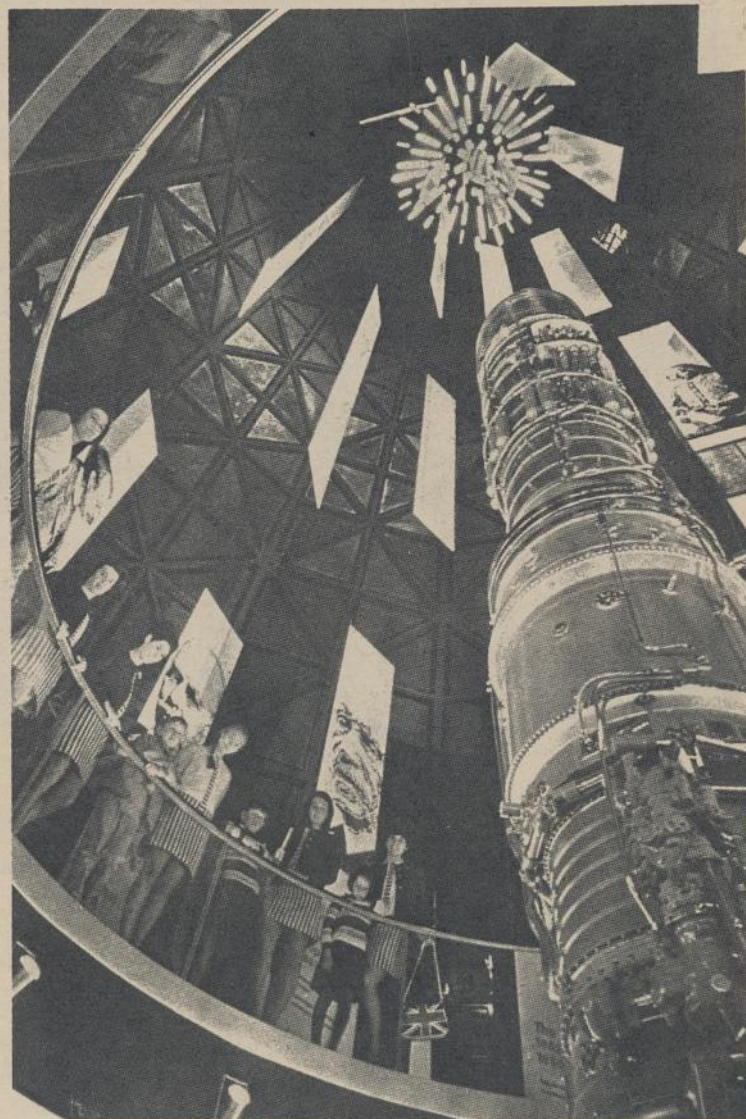
Prezidentui išvykus, publika galėjo įeiti, ir Amerikos pašto viršininkas p. O'Brien tėsė iškilmes prie specialiai įrengto pašto skyriaus, kur buvo antspauduojami naujai Amerikos išleisti pašto ženklai, skirti Kanados šimtmečio suka-

čiai paminėti. Pašto viršininkas paroda buvo sužavėtas, kad jis, kaip pareiškė, nors panašių parodų yra matęs daug, tokio didingumo ir efektingumo parodos dar nėra matęs ir, nors jo pareigos ir neleistų, jis pasilikęs parodą apžiūrėdamas dar kelias dienas. Vakare, amerikiečiai skautai iš Massenos, N. Y., prisidėjus kanadiečiams skautams, skautų paviljono aikštėje buvo suruošę laužą, kurio metu, indėniškai apsirengę, šoko indėnų karo šokius ir dainavo jų dainas.

Bendrai, pramogų ir parengimų dabar netrūksta, ir kasdien vis kas nors naujo įvyksta. Tik reikia paimti dienraščius anglų ir prancūzų kalbomis, kurie skelbia, kas matytina šią dieną, ir kas rytoj. Pavyzdžiui yra atvykęs didžiulis Barnum cirkas, o parodos ribose esančiame teatre vyksta vaidinimai, koncertai ir įvairūs pasirodymai. Neseniai lankėsi New Yorko muzikalinis ansamblis ir rodė savo pagarsėjusią "Hello, Dolly!" Tautų Aikštėje bei atskirų paviljonų ribose nuolat kas nors įvyksta: tai atskirų tautybių pasirodymai, tai mažesnio pobūdžio koncertai su vokalistais ir orkestrais. Tokie pasirodymai vyksta ne vien parodos aikštėje, bet ir pačiame mieste, kurie ne visi telpa parodos ribose. Sakysim, gegužės 27 d. vakare St. Denis prancūziškame teatre įvyko įspūdingas "Gala des artistes", kurio metu buvo dalinami, rinktinei publikai dalyvaujant, geriausiems filmų, televizijos ir radijo aktoriams kanadietiški Oskar'ai. Kita dalis įvairių meninių pasirodymų kas vakarą vyksta naujai pastatytoje "Menų Aikštėje" (Place des Arts), esančioje prie St. Catherine ir netoli St. Lawrence gatvių.

Čia anksčiau buvo sakytas, kad estai egzilai turės savo estų dieną parodos ribose esančiame stadione. Ne visai taip. Jų tokia diena įvyko gegužės 13 d., bet ne stadione, o jiems buvo leista pasirodyti vienoje pačiame parodos viduryje esančioje aikštelyje. Spalvingas pasirodymas sutraukė daug lankytojų. Reikia laukti, kad parodos administracija ir lietuviams leis rugsėjo 2-3 dienomis pasirodyti panašioje aikštelyje, o ne stadione.

Prasidėjus Artimuose Rytuose krizei, ši krizė jau pasireiškė ir parodoje, nors paroda su politika neturėtų nieko bendro. Pavyzdžiui, sekmadienį, gegužės 28 d. užsidarė Kuwait'o paviljonas, kuris, bendrai, buvo įdomus ir mieliai lankomas. Paviljono vedėjas pareiškė, kad jis gavęs tokį parodymą iš savo viršininkų, bet atsisakė jį komentuoti. Tačiau visi žino, kad tai padaryta ryšium su tuo, kad Amerika ir Kanada toje

Britai savo paviljone išstatė milžinišką lėktuvo Concorde modelį, kurio galingumas yra 160,000 arklių, tai yra tokio pat, kaip didžiausio pasaulyje laivo "Queen Elizabeth" variklio. Bet anglai turi ir humoro, išdrįsdami garsiusius Beatles priskirti prie Anglijos genijų...

krizėje stojo žydų pusėje, o Kuwait'as yra arabų šeiko valdoma valstybėlė Persijos įlankos gale, pusiau dykumų kraštas, bet nepaprastai turtingas nafta (iš ten ir Shell kompanija gauna savo benzina). Bijoma, kad Kuwait'ą gali pasekti ir kitos parodoje dalyvaujančios arabų valstybės, kaip Egiptas, Tunisas, Alžiras ir Marokas.

Sovietų Sąjunga savo paviljone praeitą savaitę buvo suruošusi jų pusiau autonominės respublikos Tadžikijos savaitę, kurioje dalyvavo ir pasireiškė margai apsirengę atgabenti tadžikai su savo menu. Netrukus laukiama pasirodant ir kitų jų valdžios laikomų tautų ir tautelių.

Jau pasireiškė ir apgailėtinių įvykių. Gegužės 30 d. anksti rytą, kai amerikiečiai šventė savo Memorial Day, sudegė Tautinės Kinijos (Formozos) paviljonas, kuris buvo labai puošniai įrengtas ir vienas iš mieliausiai lankomų paviljonų. Gaisro priežastis nežinoma, bet sakoma, kad padaryti eksponatams ir pastatui nuostoliai yra labai dideli ir abejojama, ar jis iš viso begalės būti atstatytas.

Parodos ribose veikia ir bankas, todėl, jei mieste nespėjote iškeisti savo amerikietiško dolerio į kanadišką, visada galėsite ten iškeisti. O padaryti tai patartina, nes kanadiškas doleris yra 7% pigesnis. Tik patartina saugotis kišenva-

gių, nes jau buvo keletas tokių apvogtųjų. Ypatingai ten, kur susidaro didesnė spūstis. Padidintas detektyvų būrys aną savaitgalį sulaukė net tris tokius, kaip sakoma, specialiai baigusius kišenvagių mokyklą Čilėje, ir čia atvykusių pademonstruoti savo sugebėjimus.

Kitas patarimas: jei galite, nevykite į parodą savaitgaliai, bet naudokitės kitomis dienomis, nes savaitgaliais paroda tiesiog užtvendta lankytojais, prie visų paviljonų stovi ilgiausios norinčių įeiti eilės ir teks veltui sugaišti daug brangaus laiko belaukiant.

Ant. Bernotas

expo67 MONTREALYJE

15 min. nuo EXPO išnuomojami privačiai dideli patogūs kambariai su virtuve. \$10.00 dienai už kambarį su dviguba lova.

Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus smėlėto ežero. Prašom užsisakyti iš anksto. A. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal 32, Quebec. Tel. 366-8528.

VAZIUOJANT Į EXPO 67

galite dar užsisakyti iš anksto nakvynes prienama kaina, pas

Edę Jankutę,

2066 Claremont Ave.,

Apt. 74

Montreal 6, Que., Canada

(67-69)

EXPO 67 KAMBARIAI

U. S. A. pusėj, prie Montrealio, 5 min. nuo parodos.

Išvengsit judėjimo susigrudimo miesto centre.

Kambarys dienai \$6.00 vienam ir po \$2.00 sekantiems šeimoje.

UŽSISAKYKIT

Leonas, 644 Laurie Cr.

Greenfield Park

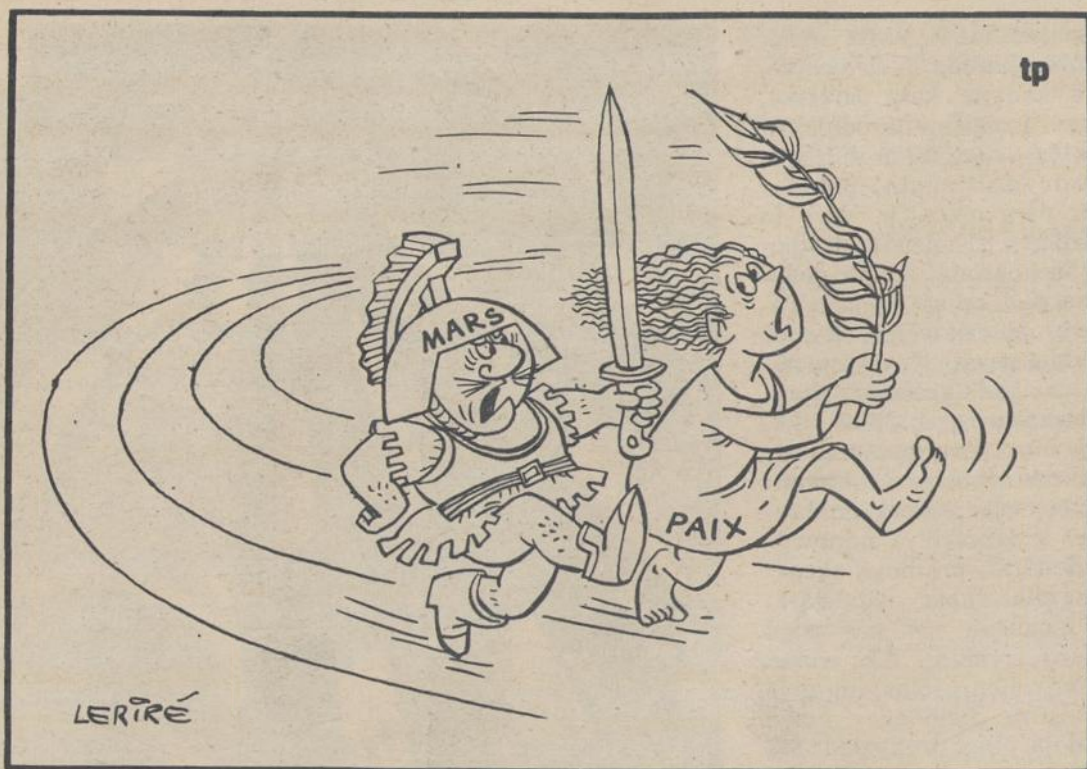
P. Q., Canada

Tel. 671-8893

(67-69)

-- Kas atsitiko? Ar televizijos aparatas sugedo?

Nesibaigiančios lenktynės...

Tėvai ir vaikai

Nežiūrint mokyklinės pedagogikos didelės pažangos, šeima yra pagrindiniu auklėjimo centru, kuriame susiformuoja vaiko būdas, valia ir jausmai.

Mokykla, neneigiant jos auklėjamosios įtakos, vis dėlto daugiau rūpinasi vaikų proto lavinimu, pavyzdžiui, kad ir JAV, įvairių mokslo žinių praktišku teikimu savo auklėjimams. Šeimos auklėjamoji reikšmė lieka didelė ir svarbi.

Beveik kiekvienas šeimyninis žmogus didžiausią dalį savo gyvenimo praleidžia namie. Taigi, namai turi būti jaukus, malonus, kad juose būtų gera. Pedagogai tvirtina, kad vaikai, augdami gražioje aplinkoje -- nebegali išaugti blogais, nes aplinkos grožis skatina juos į aukštesnį

grožį, į taurumą, dorą gyvenimą. Gražus namiškių sugyvenimas -- šeimos gyvenimo laimė, jos džiaugsmas. Namų jaukumas už viską brangesnis. Taigi, nieko nereikia gailėtis savo namų laimei sukurti!

Vaikų būdai, jų sielos gerošioms ir blogosioms ypatybėms tarpti didelės įtakos turi visa aplinka. Todėl labai svarbu, kokie žmonės ir kokie daiktai augantį vaiką supa. Mūsų vaikų sielą veikia ir gyvenimo laiko nuotaika, visa kas yra aukšta, gražu ir kilnu, o dar labiau tai, kas žema, bloga -- viskas veikia priaugiančiąją kartą. Bet svarbiausia vietą vaikų auklėjime turi vis dėlto tėvai -- jie gali padaryti vaikui stipriausią įtaką. Bet tati yra galima tik tada, kai tėvai skiria pakankamai laiko savo vaikams. Tėvai tik nuolat ir nuosirdžiai su savo vaikais bendraudami gali su jais padaryti ką norėdami -- laimėti jų sielą būti savo vaiko dvasios ngdytojais. Čia vėl iškyla neapsakomai svarbi motinos pareiga. Motina turi rasti tiesiausią kelią į savo vaiko sielą ir panaudoti visą savo gerąją įtaką.

Anais priešpaudos laikais mūsų lietuviškoji šeima savo egzaminą puikiai išlaikė. Nors sunkiose sąlygose, ji išsaugojo gimtąją kalbą, kultūrą, papročius. Mūsų motinos ieškojo išminties ir stiprybės kovoj už savo tikėjimo bei doros reikalus.

Svetimieji valdydami Lietuvą, draudė jai savąjį raštą ir savąją mokyklą. Kas švietėsi lietuviškai, tas švietėsi slapčia, patsamsėje. Mūsų poetas vyskupas Antanas Baranuskas savo dainoje skundėsi Dievui, jog svetimųjų norima, kad Lietuva būtų ir tamsi ir juoda. Taigi tais laikais motina vogčiomis sukdama ratelį savo vaikus mokė lietuviškai skatinti, melstis ir mylėti savo gimtąjį kraštą. Tuo būdu ji vedė savo vaikus lietuvišku keliu.

Didžiausias tėvų noras yra, kad jų vaikai taptų gerais, dora, rai ir sąžiningais žmonėmis. Žinoma, tėvų, o ypač motinos širdis džiaugiasi viskuo, kas yra gera: vaiko sveikata, jo grožiu, jo sugebėjimais, jo elgesiu. Bet, jei kartais vaikas bū-

na paliegęs arba turi kokių nors kūno ydų, tai motinai nėra dėl to tiek skaudu, kaip tada, kai ji mato savo vaiko dvasios ydas, vaiko dvasinį pakrikimą, palaidumą. Tačiau yra ir tokių tėvų, kurie į tai mažai tekreipia dėmesio ir nedaug tuo rūpinasi. Yra daug tėvų, laiknčių svarbiausiu dalyku palikti vaikams daug turtų. O jei jau vaiką leidžia į mokslo, tai ne dėl to, kad jie taptų geresni, dora, ni žmonės, bet kad tik greičiau praturtėtų. Žinoma, tėvai turi rūpintis ir tais dalykais, bet jie neturi užmiršti, kas yra svarbiausia, tai yra rūpintis vaiko dorovės stiprėjimu sąžiningumu, jo sielos, jo būdo, jo širdies auklėjimu.

Žymus pedagogas Pestalozzi pasakė: "Tautos auklėjimą aš sudedu į motinos rankas". O tam kilniajam auklėjimo darbiui motina pirmoji turi atsidėti, juo rūpintis. Didieji pedagogai sako: vaiko sielos sveikata motinai turi daug daugiau rūpėti, negu kūno lėpinimas. Kad galėtų savo aukštąją pareigą atlikti, ji turi pati nukreipti savo dėmesį nuo tuščio, greit praeinančių žemės džiaugsmų. Ji tada galės tikrai paveikti savo vaiko sielą, sustiprins jo dorinį ir religinį gyvenimą.

Labai svarbu, kokie žmonės ir kokie daiktai augantį ir bręstantį vaiką supa. Žinokime, kad į mūsų vaiko sielą veikia gyvenamo laiko nuotaika, visa kas yra aukšta, gražu ir kilnu, o dar labiau tai kas žema, bloga -- viskas veikia priaugiančiąją kartą. Bet visgi svarbiausią vietą vaikų auklėjime turi tėvai -- jie gali daryti vaikui stipriausią įtaką. Tačiau tai yra galima tik tada, kai tėvai skiria pakankamai laiko savo vaikams auklėti. Tėvai nuolat ir nuosirdžiai su savo vaikais bendraudami gali su jais padaryti ką norėdami -- laimėti jų sielą, būti savo vaiko dvasios ugdytojais. Taigi, čia iškyla neapsakomai svarbi motinos pareiga. Motina turi rasti tiesiausią kelią į savo vaiko sielą ir panaudoti visą savo gerąją įtaką. Tam tikslui siekti yra daugelis kelių, pavyzdžiui, kad ir vakarinis motinos pasikalbėjimas, kad ir trumpai, kartais tik vienas kitas motinos nuosirdus žodis, suartina, suriša vaikus su tėvais.

Tiesa, gera motina, vykdydama savo uždavinius visada dirba nuosirdžiai ir tyliai. Atrodo, kad Dievas ją paskyrė dirbti mažame savo šeimos ratelyje. Tačiau nepaprasta jos įtaka yra ne tik jos vaikams, bet per juos ir visai tautai. Todėl kiekviena motina turi žinoti, kad mūsų tautos likimas yra jos rankose.

Vaiko amžiuje, per papročius besiformuojamas būdas reikalauja neišvengiamos pamamos. Tėvų sudraudimas, patarimas iš mažens, lengvai ir greit nustato vaiko valią, koordinuoja vaiko užgaidas.

Tasai valios brendimas, nusistovėjimas į normas, įpratinimas turi būti atliktas nuo 4 iki 8 metų amžiaus, kada įspūdingumas stipriausias, kada jo sieloje neišdildomai palieka ir svarbiausiais atrodo vyresniųjų žodis.

Šiame periode daugelis tėvų kaip tik mažiausia kreipia dėmesio į savo vaiką. Šiuo is-

pūdingiausiu periodo metu gat vėe vaikai įgauna pirmąjį "mokslo" ir blogiausiai informuojasi apie vaiko gimimą ir aplamai apie lytinį gyvenimą. Tada vaiko sieloje kyla didelis konfliktas autoriteto atžvilgiu. Jis pradeda savistoviai su simąstyti, dasiprotėti.

Tojo tariamojo savistovumo pasireiškimė, einant dar toliau, vaikas mėgina patenkinti stipriausiai jo sieloje prasimušantį jo geismą: ką nors savo turėti, ką nors įsigyti. Šiame periode impulsyviais antpuoliais prasimuša stiprus turto geismas, noras turėti pinigų. Tam norui įgyvendinti patarimą ir pritarimą įgyti, vaikas taip pat gauna gatvėje, vadinas, per impulsyvinį įtardumą, kartais net vaiko gerumas, labai dažnai per draugus tampa nusikaltimu.

Kai kurie tėvai mano, kad vaikas 4-6 metų nieko nesupranta ir todėl leidžia jam su bet kokiais vaikais žaisti ir visus gatvių pakrikimus matyti. Taip tėvai elgdamiesi labai nusikalsta prieš vaiką, leisdami jo sieloje blogumą įsitvirtinti. Okada vaikas blogumai įsitvirtina, tada jau jie veda prie nusikaltimų.

J. Miškinis

LIETUVIŲ FONDO NAUJI NARIAI

Š.m. gegužės mėn. L.F. padidėjo šiais naujais nariais:

Po \$1000,00 -- Dr. Joseph K. Valitnas ir Antanas ir Sofija Ragauskai, Po \$500,00 -- Jonas Kelertas ir a.a. Leono Gylio atm. Įnašas, \$255,00 -- Ne. Žinomojo Lietuvos Kario vardo įnašas, \$147,04 -- Albinas Stukas. Po \$100,00 aukojos Kazys ir Gražina Musteikdai, Vytautas ir A. Šolifaitis, Vincas ir Veronika Petruškevičiai, a.a. Onos ir Juozo Tarailų atm. Įnašas, a.a. Marijos Morko ir Do mo Sukauckų atm. Įnašas, a.a. Valerijono Vizgirdo atm. Įnašas, Skautų Vyčių "Šardno" būrelis, Antanas Urbutis, Agotos ir Andriaus Pūdymaičių vardo įnašas, Jonas Lockwich-Lekavičius, inž. Eugenijus ir Danguolė Bartkai, Juozas Juška, Petras Kučinskis, Marie A. Bu kauskas, Ramona ir Leonardas Pauliai, a.a. Jono Juozapaičio atm. Įnašas, Kazys ir Birutė Bačanskai, Steponas ir Adelė Maneikdai, Dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, Irena ir Vytautas Matoniai, a.a. Marijos Baltrušaitienės atm. Įnašas, J. Baltrušaitis, a.a. Kun. Dr. Jono Navicko atm. Įnašas, Jonė ir Kazys Kauliniai, a.a. Sibiro kanikinių Antano ir Agotos ir jų sūnaus Antano Jokubaičių atm. Įnašas, Antanas ir Gabrielė Bakšiai, a.a. Arch. Viliaus Vasiulio atm. Įnašas, Jonas Civylius, kun. dr. Petras Bačinskis, a.a. advokato Juozo Meškausko atm. Įnašas, a.a. kun. Alfonso Sušinsko atm. Įnašas.

Tuo pačiu laiku savo įnašus pakėlė:

Pranas Kupinskas -- iki \$600,00, Kazė ir Liūdas Birknevičiai iki \$300,00, Ing. Vladas Vencus -- iki \$400,00, Emilija ir Antanas Banėnai -- iki \$200,00, a.a. prel. Kazimiero Šaulio atm. Įnašas iki \$150,00, kun. Benediktas Sugintas -- iki \$500,00, Antanas Zaura iki \$200,00, a.a. pulk. Vlodo Grudzinsko atm. Įnašas -- iki \$390,00, Liet. Gen. Garb. Konsulo Juliaus Jono Bielskio vardo įnašas iki \$350,00, dr. kun. Petras Celiešius -- iki \$105,00, Kazimieras Petkūnas iki \$1200,00, Antanas ir Jadvyga Škudžinskai -- iki \$1000,00, Vincas ir Aldona Kačinskai -- iki \$200,00, Leonas ir Elena Kačinskai iki \$400,00, Nežinomojo Lietuvos Partizanų vardo įnašas -- iki \$1053,16, Jonas Jankauskas (Fla.) iki \$300,00. (sk.)

MALE

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
PATTERN MAKERS
PATTERN REPAIRMEN
PATTERN FOREMAN
ALSO
ELECTRICIANS
Steady work for qualified men.
NATIONAL MOTOR
CASTINGS
Indiana Ave.
South Haven, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(67-72)

ABITURIENTAI ATISISVEIKINO SU ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

Būrys gražaus jaunimo birželio 4 d. gavo brandos atestatus ir atsisveikino su savo draugais ir mokytojais, palikdami gražųjį Mairą.

Mokslo metų užbaigimo iškilmės įvyko Kennebunkporte tėvų pranciškonų būveinėje. Į iškilmės buvo atvykę mokinių tėvai, giminės, draugai, Lietuvos atstovas J. Kajeckis iš Washingtono, prel. V. Balčiūnas ir svečiai. 10 val. buvo atlaikytos iškilmingos šv. Mišios, kurias atnašavo prel. J. Balkūnas, pasakydamas pritaikytą pamokslą. Po Mišių visi susirinko gimnazijos salėje, kur gražiai išpuoštoji dailininko V. Vizgirdo pastangomis sce-

noje, atidaromąją kalbą pasakė M. Subačius, po to buvo perskaitytas JAV prezidento Johnsono laiškas, skirtas gimnazijai ir jos abiturientams.

Tėvas Leonardas Andriekus spalvingu žodžiu apibūdino kiekvieną abiturientą kaip asmenį, lietuvių ir veikėją, o J. Kajeckas įteikė diplomus. Tuo laiku ir abituriento tėveliai ar giminės buvo prašomi atsistoti -- plota buvo ir tėvams. Tai labai reikšmingas momentas ir yra gražu, kad ir tėveliai jame turi savo dalį. Kaip diplomai buvo įteikti, J. Kajeckas pasakė kalbą, pabrėždamas šios gimnazijos lietuviškumą ir kad tai esanti vienintelė visoje Amerikoje.

Oficialiai daliai pasibai-gus buvo meninė dalis. Gimnazijos choras, kompozitoriaus J. Gaidelio išmokintas ir jam akomponuojant išpildė eilę lietuviškų dainų. Pabaigai visi sugiedojo Lietuvos himną ir tuo iškilmės buvo baigtos. Dalyviai buvo pakviesti į valgyklą pietų, kurių metu buvo pasišnekučiuota, pasikeista nuomonėmis.

Dar saulei aukštai šviečiant svečiai, abiturientai ir mokiniai skirstėsi, o Kennebunkportas pasiliko tyloje. Bet neilgam -- tuojau prasidės vasaros atostogų laikotarpis ir vėl ši miela vietovė bus pilna juoko ir triukšmo. Gimnazijos mokiniai grįš rudenį, bet abiturientai eis savo gyvenimo svarbiais keliais, gal kada aplankydami tėvus pranciškonus, kurie jiems parodė gyvenimo kelią, o ne vienam ir gyvenimo tikslą.

Elena Vasyliūnienė

NAUJOS KNYGOS

THE SEASONS by Kristijonas Donelaitis. Rendered from the Lithuanian into English verse by Nadas Rastenis. Introduction and Editing by E. Tumas, Ph.D. Dail. V.K. Jonyno viršelio aplankas ir keturių metų laikų vienetės. Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. 128 psl. Kaina: minkštais viršeliais -- \$3,00, kietais -- \$4,00, Gaunama Dirvoje.

Pirmą kartą anglų kalbon iš-versti K. Donelaičio "Metai" yra vienas didžiųjų mūsų kultūrinių laimėjimų pastaruoju laiku. Vertėjas N. Rastenis, pats poetas, rašąs abiem kalbom (lietuviškai ir angliškai), puikiai atliko vertimą, tiksliai perteikdamas ne tik turinį, bet ir atkurdamas formą bei stiliaus literatūrinės puošmenas. Dr. E. Tumienė, Fullerton kolegijos profesorė, įvade aptardama "Metų" veikalą, K. Donelaitį sulygina su didžiais epų kūrėjais, įstatydamą autorių ir jo veikalą į pasaulinės literatūros epų gretas. Kadangi tarptautinėje plotmėje šiuo metu anglų kalba yra dominuojanti, tuo būdu ir lietuvių literatūra su angliškai prabilusiu Donelaičiu įeina į tarptautinį kultūros lobyną.

-- Ar tai tu vakar pradėjai mano automobilio padangą?!

HELP WANTED MALE

MEN
GENERAL FACTORY WORK
Steady work, periodic pay increases, profit sharing plan, pleasant and clean surroundings. Apply now in person to:
MOBILE FABRICS INC.
111 Wagaraw Rd., Hawthorne, N. J. (67-73)

SWISS JIG BORE OPERATOR
OVERTIME--BENEFITS
VENABLES MACHINE AND TOOL CO.
6909 Grant Ave., Cleveland, Ohio (67-71)

WANTED 1ST CLASS HORIZONTAL & VERTICAL MILL OPERATORS
BULLARD OPERATORS
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerances.
1st & 2nd Shift
Steady work for qualified men.
Apply or Write
MORTON MFG. CO.
Broadway at Hoyt
Muskegon Heights, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(67-68)

FITTERS
DAY AND NIGHT SHIFTS
Steady work. Overtime & benefits.
CUSTOM FABRICATORS
15720 DALE, DETROIT, MICH.
5 MILE-TELEGRAPH AREA (67-76)

MACHINE OPERATORS
HARDINGE OPERATORS
CHUCKER OPERATORS
LAP HANDS
SURFACE GRINDER
ROTARY GRINDER
I.D. GRINDER
SHIPPING & RECEIVING CLERK
AIRCRAFT PARTS
58-HOUR WEEK
HART PRECISION PRODUCTS
(313) KE 7-0490

JOHN HANCOCK MUTUAL LIFE INSURANCE CO.

Announces career opportunities in sales and sales management.
Starting monthly salary up to \$1000 plus commissions. No sales or insurance experience necessary since complete theory and field training is provided.
This is one of the most rewarding programs available today.
If you consider yourself to be a high caliber individual, regardless of background, you are invited to investigate this opportunity.
Send resume to P.O. Box 27, North Brunswick, N.J., or call CH 7-1642.
(67-69)

REQUEST RECORD

Naujausias ir gražiausias autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriimkite jokių pakaitalų.
žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST RECORDS, INC.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

-- Štai piliulės, imkit jas prieš atsibundant iš miego...

REIKALINGA SKUBI PAGALBA

Pranešama, kad sunkiai serga vežiu ir sunkioj materialinėje padėtyje yra atsidūręs clevelandietis Vacys Rickus. Jis buvo 2 kartą operuotas ir jau 7 mėn. guli patale. Buvo ligoninėje, bet išsėmė visi jo draudimai ir dabar guli namie skausmuose. Neturi pinigų gydytojams, vaistams, maistui, kurui ir šviesai bei skolai už namą. Namas senas, blogoj vietoj ir nebaigtas remontuoti.

Jam ir žmonai pagelbėti prie Balso skyr. sudarytas pagalbos komitetas. K-to nariai jį asmeniškai aplankė ir nuolat palaiko ryšį, įstūrė padėti ir įsitikino, kad ši šeima reikalinga skubiai.

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio

341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

**MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components
KELLER-
HYDROTEL**
Contouring and profiling
Machines

**HORIZONTAL
BORING
MILLS**

**TURRET
LATHES**

**GAP TURRET
LATHES**

**ENGINE
LATHES**

**MILLING
MACHINES**

**RADIAL
DRILLS**

**NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES**

GAUSITE GERA VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

**Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL
341-1700
for an interview convenient
for you.**

WANTED EXPERIENCE
GLAZIERS (20)

Must have experience in store front
metals.
IMPERIAL GLASS & DOOR CO.
6517 Bessemer St.
Cleveland, Ohio
216 — 271-2200

(63-69)

WANTED EXPERIENCED
TOOLMAKERS

For Die and Fixture work. Must be
able to do work on their own. Small
tool room, good hourly rates & ben-
efits.

Call between 9-4
PREMIER MFG. CORP.
1985 W. 85th St., Cleveland, Ohio
216 — 281-9260

(58-67)

bios paramos. Komitetas prašo lietuvių visuomenės paramos ir kuo greičiau. Dėl laiko stokos komitetas negalės aukotojų asmeniškai aplankyti, todėl prašo siųsti paštą mūsų išd. A. Puškoriūtei, 1837 Page Ave., East Cleveland, Ohio 44112, arba bent kuriam komiteto nariui.

Komitetas: F. Eidimtas, A. Puškoriūtė, P. Tamulionis, E. Steponavičius.

PASKYRĖ PO \$10.00

ALT Clevelando skyriaus valdybos posėdyje birželio 7 d., nutarta paaugoti \$10.00 sv. Kazimiero Lietuvių Katalikų Seminarijai Romoje clevelandiečio Jono Dobrovolskio mirties proga.

Kiti \$10.00 paskirta Tautos Fondui, clevelandiečio Jono Daugėlos tėvo, Felikso Daugėlos, mirusio Lietuvoje, atminčiai.

• Pabaltijo kraštų aukso klausimu, Clevelando ALT skyrius įteikė Clevelande esančiam D. Britanijos konsului memorandumą. Panašius memorandumus įteikė latviai ir estai. Lietuvių memorandumą įteikė ALT skyriaus pirmininkas K. S. Karpius ir vicepirmininkas R. Kudukis. Gen. konsulas Maitland sakė memorandumą persiųsi į Washingtoną D. Britanijos ambasada, o ji persiųsi į Londoną. Lietuvos atveju jis reiškė užuojautą dėl tokio įvykio.

• Irenos ir Stasio Paulauskų filmo, iš kelionės po Lietuvą ir Lenkiją, rodymas televizijoje atidėtas vėlesniam laikui.

PRANCŪZŲ AMBASADORIAUS MEDALIS MARYTEI GAILIUSYTEI

Marytė Gailiushytė baigė Notre Dame Kolegiją gaudama bakalaurų laipsnį prancūzų literatūros srityje. M. Gailiushytė yra viena iš keturių geriausiai baigusių ir buvo apdovanota Prancūzijos ambasados medaliu už pasižymėjimą prancūzų studijose.

Marytė pradžios mokyklą ir gimnaziją baigė Clevelande. Po dviejų metų kolegijos studijų Notre Dame kolegijoje buvo nuvykusi į Prancūziją. Sorbonos universitete toliau gilino prancūzų kalbą ir literatūrą. Ten ji išbuvo du metus. Paryžiuje buvo įsijungusi į lietuvių tautinių šokių grupę, buvo ateitininkų būrelio sekretorė-įždininkė, prisidėjo prie parengimų skambindama pianinu ir grojo vargonais lietuvių koplyčioje. Studijavo vokiečių kalbą Goethe institute ir Vienoj,

Austrijoje. Studijų metu apkelavo daugelį Europos kraštų, Vasario 16 gimnaziją, dalyvavo studijų savaitėse, vadovavo vaikų stovyklai Vasario 16 gimnazijoje.

Grįžus iš Europos, studijas baigė Notre Dame kolegijoje. Tuo pačiu metu kolegijoje dėstė prancūzų kalbos gramatiką, prancūzų civilizaciją ir prancūzų meną ir kultūrą.

M. Gailiushytė toliau sieks magistro laipsnio Laval universitete Quebec, Kanadoje. Šiuo metu Lietuvių Studentų Sąjungos pakviesta, organizuoja ekskursiją į Europą. Ekskursija tęsis šešias savaites. Iš New Yorko išvykstama liepos 6 d.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 18 D. Birželio įvykių minėjimas. Pamaldos abiejose bažnyčiose. Programa Lietuvių Kultūriniam Darželyje. Rengia ALT skyrius.

BIRŽELIO 25 D. LVS Ramovės gegužinė.

LIEPOS 9 D. Lietuvių Budžių plaukymo diena Neff Rd, uoste, prie N. Liet. parapijos.

RUGSĖJO 2 ir 3 D. Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų suvažiavimas Clevelande.

RUGSĖJO 24 D. 4 val. P.D. sol. Aldonos Stempuženės rečitalis Muzikos Instituto salėje.

RUGSĖJO 30 D. -- Dirvos metinis balius, Šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 14 D. LTM Čiurlionio ansamblio metinis koncertas - balius.

SPALIO 21 ir 22 D. Vaidilos teatro pastatymas A. Rūko "Keturis Keliaininkai".

SPALIO 28 D. Tradicinis "Lithuanian Village" Inc. balius - koncertas.

LAPKRIČIO 4 D. Korpi Neo-Lithuania metinis balius.

LAPKRIČIO 11 D. LVS Ramovės rengia Kariuomenės šventės minėjimą

1968

SAUSIO 20 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos "Suktinio" tautinių šokių grupė ir Vaidilos Teatras Nauj. parapijos salėje stato 3 veiksmų baletą-vaidinimą.

VASARIO 24 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis vakaras Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 30 - BIRŽELIO 1 D. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas ir balius.

PARDUODAMI NAMAI

Hillgrove

puikus 3 mieg. medinis colonial — tikrai gražus. Tik už \$21,900.

Neff Rd.

čia turime puikų 2 šeimoms namą — 10 m., 6-6, dvig. garažas, įkainuotas tik už \$38,900.

Visi šie namai prie E. 185 gt. ir Naujos parapijos.
UPSON REALTY
499 E. 260 Street
Euclid, Ohio 44132
Tel. RE 1-1070

(67-69)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

MOKYTIS NIEKAD NEVĖLU...

1938 metais Šėtos girininkijoje... V. Levickas, E. Skinulytė, A. Urbonaitė ir Pr. Alšėnas.

Anais ramiais laikais, Vincas Levickas buvo Šėtos girininku. Vienok tarnyba ir ramus gyvenimas jo neviliojo -- jis troško mokslo. Kadangi buvo baigęs tik Miškininkystės mokyklą ir skaitėsi esąs tik su viduriniu mokslu, tad jam labai norėjosi įsigyti aukštojo mokslo diplomą.

Pirmiau Vytauto Didžiojo universitete miškininkystės fakulteto nebuvo. Jis įsteigtas bene, 1938 metais. Tada ir girininkas Vincas Levickas sujudo, pasiryždamas realizuoti savo svajones. Pasitraukęs iš tarnybos, stojo į universitetą studijuoti. Atgavus sostinę Vilnių, iš Kauno miškininkystės fakultetas buvo perkeltas į Vilnių. Tenai persikėlė ir studentas V. Levickas, kur, intensyviai studijodamas parašė diplominį darbą ir gavo miškininko diplomą.

Deja, nebeilgai jam teko dirbti tojoj srity Lietuvos žemelėj. Kurį laiką padirbėjęs Miškų departamente, karo frontui stumiantis atgal ir Vincas Levickas su tūkstančiais kitų lietuvių, patraukė tremtinių keliais. Ir data -- ketvertas metų tremties Vokietijoje, po to kelionė per Atlantą. Čia ir vėl sunki pradžia, bet kartu ir viltinė, nes Vincas niekad vilties nei ryžto nepametė. Pirmiausia jis stengėsi kad būtų pripažintas jo turimas Lietuvos Universiteto aukštojo mokslo diplomas. Tas jam pavyko. Pradėjo ruoštis iš naujo egzaminams. Teko išlaikyti vadinamus scientist egzaminus ir gavo

lab. scientist I vietą, o ši pavasarį -- Vincas Levickas buvo pakeltas į scientist II. Institucija kur jis dirba, patenkinata jo darbu ir šiemet už tai gavo net dovaną. V. Levickas dabar gyvena Pikesville, Md.

Pranys Alšėnas

Aukos Dirvai

A. Petrauskas, Dearborn... 4.00
X.Y., Cleveland... 2.00
K. Valaitis, Philadelphia... 1.00
K. Valdis, Chicago... 4.00
N.V. Selenis, Fraser... 4.00
G. Žukauskas, Chicago... 2.00
J. Pauža, Cleveland... 2.00
M. Janukaitis, Detroit... 5.45
A. Kaunas, Brooklyn... 1.00
J. Gudėnas, Cleveland... 2.00
S. Senuta, Brockton... 1.00
B. Gediminas, Los Angeles... 4.00
J. Rukštas, S. Monica... 1.00
A. Ereminas, Thomaston... 4.00
V. Žilinskas, Flushing... 3.00
K. Gogelis, Detroit... 1.00
W. Dautas, Cleveland... 4.00
V. Kulvelis, Detroit... 1.00
R. Sims, New York... 1.00
J. Stankus, Rochester... 2.00

HELP WANTED MALE

FORK LIFT OPERATOR
Applications will be taken for the position of fork lift operator. Only those with some experience need apply. Excellent working conditions.
Apply
J. L. PRESCOTT CO.
27 8th Street Passaic, N. J.
(66-68)

WOODWORKING: General millwork and window frame assembly. Millwork company increasing staff. Salary and benefits. Overtime available. Opportunity for advancement. Ages over 18 considered. Basic woodworking or carpentry experience desirable. Clean, steady work with outstanding company. Contract Mr. Dye, Bilt-Rite Wood Products, 200 East Highland Drive or phone, (716) 473-2866 for appointment.
(65-71)

MALE & FEMALE

CHAMBERLAIN MFG. CORP.

NEEDS

25 women for light factory work assembling aluminum products

10 men for factory work
Good Starting salary. All year round work. Liberal fringe benefits. Pleasant working conditions. Great Opportunities for advancement with new firm.

The Chamberlain Mfg. Corp. is a dynamic, rapidly expanding enterprise operating 6 Ordnance & Consumer Metal Products Mfg. in Iowa, Georgia, Pennsylvania and New Jersey. Firm produces aluminum storm doors and windows.

CALL IN PERSON
55 Devee Place
Hackensack, N. J.

(65-71)

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TIKĖKIME IR KOVOKIME!

Turėdami savo akyse ir širdyse pavergtosios Lietuvos padėtį ir didžiausias tautos pastangas nublokšti nuo savęs sovietinę okupaciją, junkimės su tauta į bendrąją kovą. Kartu su tuo nusikratykime nuo savęs smulkmenas — nereikšmingus priekaištus bei įtarinėjimus, bet drauge būkime akylūs komunistų pastangoms, ardančioms darnų mūsų darbą.

Semdamiesi stiprybę iš praeities, gerai prisiminkime bent artimiausios praeities įvykius — 1941 metų visuotinį sukilimą ir 1944-1952 metų patį didžiausį ir ilgiausį tautos pasipriešinimą okupantui.

Azijoje, Afrikoje, Pietų Amerikoje — komunistų kursuose bei provokuojamuose susirėmimuose ir net atviruose karuose — jau vyksta naujų ginklų išmėginimai, kurie, galbūt, veda į sunkiai besulaikomą visuotinį karinį konfliktą. Jis gali daug nulemti ir daug ką pakeisti dabartiniame pasaulyje. Juk birželis yra virtęs didžiųjų pasaulio įvykių simboliu: birželyje buvo parblokšta viena iš didžiųjų Europos valstybių — Prancūzija. Tuo pat metu buvo okupuota ir Lietuva. Birželyje prasidėjo karas tarp dviejų, ką tik prieš tai sudariusių tarp savęs nepuolimo sutartį didžiųjų galybių — nacių Vokietijos ir sovietinės Rusijos. Birželyje įvyko visuotinis mūsų tautos sukilimas. Ir birželyje — 1944 — vėl prasidėjo didysis lietuvių tautos pasipriešinimas prieš vėl Lietuvą užplūdusį okupantą. Fiziškai jis nepasisekė, bet jo pastangos ir kovos amžiais švies savanorišku tautos didvyriškumu ir pasiaukojimu. Tos didžios aukos teskatina ir mus ne likti skolingus Lietuvos laisvės kovai gyvenamojo meto bei įvykių reikalavimus atitinkančia mūsų auka.

Šių metų birželis atsiveria galimais naujiems, dideliems įvykiams. Todėl visų laisvųjų lietuvių šventa pareiga ko aktyviau dalyvauti susirinkimuose, grįžti mintyse į garbingus ir skaudžius birželių įvykius, prisiminti Sibire kenčiančius ir susikaupus tarti nesiliaujančią reikalavimą laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai.

TIKĖKIME, kovokime, — ir laimėsime!

Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas

• **ALT S-gos Seimo proga** Vilties draugijai savo įnašus papildė: Br. Dūda — 12 dol., K. Adomavičius — 10 dol. ir V. Tamošiūnas — 15 dol.

• **I Pedagoginį Lituanistikos Institutą** jau įstojo šie Chicago Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą baigusieji: Liucijus Alenskas, Gintaras Aukštuolis, Danutė Bruškytė, Rimas Černius, Marija Eivaitė, Algirdas Jasaitis, Andrius Markulis, Audrius Plioplys, Linas Rastlavičius, Romas Rupinskas, Danguolė Stončiūtė, Pijus Stončius, Arvydas Valenta, Arilda Vailokaitytė, Gaida Visockytė. Institutą lankyti jie pradės ateinančiais mokslo metais.

Lituanistinių dalykų dėstymas neakivaizdinio būdu vykdomas be atostoginių pertraukų. Galima įstoti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Neakivaizdinio dėstyimo programa yra dviejų laipsnių: bendrinio ir specialinio. Bendrinei lituanistinei programai eiti priimami baigę pradinės mokyklas, o specialinei — baigę aukštesniasias arba tolygias lituanistines mokyklas. Kadangi pagrindi-

nis Instituto tikslas yra mokytojų ruošimas lituanistinėms mokykloms, tam tikslui pritaikyta ir jo specialinė programa.

Kreiptis šiuo adresu: PL Institutas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60632.

• **PLB Jaunimo Sekcija** birželio 17 d. šaukia lietuvių jaunimo organizacijų pirmininkų ir su jaunimu dirbančių institucijų atstovų konferenciją Jaunimo Centre, Chicagoje.

Bus svarstomi visoms jaunimo organizacijoms svarbūs klausimai: PLB Jaunimo Sekcijos veikla ir ateities planai; Jaunimo stovyklos — 1967 ir 1968 metais; Kaip lietuvių jaunimo organizacijos atžymės 1968 Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo jubiliejinis metus.

• **Algirdas Vaičiūnas ir Mečys Zubrickas** iš Kanados atvyksta į mokytojų studijų savaitę DAINAVOJE liepos mėn. 30 d. iki rugp. 7 d. Mokytojų studijų savaitę susidomėjimas didėja. Dar vietų yra, todėl registravimasis pratėsiamas. Mokytojai nori daly-

vauti studijų savaitėje kreiptis tiesiog į Juozą Tamulį, 7031 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

• **Ramutė Petrusevičienė** iš Detroito, įsiregistruodama į mokytojų studijų savaitę, rašo: "Dėkoju iš anksto už Jūsų rūpestį ruošiant šią taip reikalingą studijų savaitę. Tikiuosi daug rūpimų klausimų ir praktiškų patarimų išsiaiškinti, kurie kyla kasdienėje rutinoje".

• **J. Juknevičienė, AL** Montessori d-jos Vaikų Namelių vedėja, suruoš Montessori auklėjamųjų priemonių parodą mokytojų studijų savaitėje. Studijų savaitę įvyksta liepos 30 — rugpjūčio 7 d. DAINAVOJE. Mokytojai prašomi ne vėluoti įsiregistruoti į studijų savaitę.

VAIKŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Lietuvos Vyčių organizuojamoje rugpjūčio 20-26 d. vaikų stovykloje Dainavoje galės atostogauti ir vaikų tėvai, jiems skirtuose namuose. Kreiptis į stovyklos sekretorę Mrs. Sophie M. Zager, 14414 Mansfield, Detroit, Mich. 48227.

NEW YORK

NAUJA NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ VALDYBA

Dr. Vytautas Avižonis, dr. J. Jankauskas, dr. P. Legeckas, dr. A. Narvydas ir dr. M. Žemaitienė išrinkti į naują Amerikos Lietuvių Gydytojų draugijos valdybą New Yorke.

Dr. V. Avižonis pirmininkas. Susirinkimas įvyko birželio 3 d. dr. A. Narvydo rezidencijoje, Long Island, N. Y.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS ĮVYKS NEW YORKE

Kunigų Vienybės Centro Valdyba nutarė Kunigų Vienybės Seimą kviesi 1967 m. rugpjūčio 23 ir 24 d.d. New Yorke ir įgaliojo Kunigų Vienybės Valdybą N. Y. ir N. J. apskrities rūpintis Seimo surengimu.

Jau sutarta Seimo vieta Statler Hilton viešbutis. Numatyta Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis susirinkimas rugpjūčio 23 d., 10 val. ir Kunigų Vienybės Seimo atidarymas rugpjūčio 23 d., 3 val. p. p.

MELDĖSI UŽ A. A. FELIKSĄ KUDIRKĄ

Buvusieji mokiniai ir bendradarbiai maldose prisiminė savo lietuvių kalbos mokytoją, gimnazijos direktorių ir bičiulį F. Kudirką. Tą proga š. m. birželio 3 d. Angelų Karalienės bažnyčioje lietuviškas gedulingas šv. mišias atlikė buv. Hanau gimn. kapelionas kun. L. Jankus. Po mišių parapijos salėje įvyko gedulingi pusryčiai, kuriuose tarp kitų dalyvavo Lietuvos Konsulas A. Simutis, Darbininko redaktoriai tėv. Kornelijus Bučmys ir P. Jurkus. Pusryčius parėngė buv. F. Kudirkos mokinės, daugumoje Hanau gimnazijos abiturientės. Kun. L. Jankus trumpam žodyje iškėlė kelis būdingus velionies gyvenimo bruožus ir jo meilę sava kalbai bei savam kraštui.

Feliksas Kudirka nuoširdžiai dalyvavo Balfo veikloje Los Angeles, Calif. vienu metu ten buvo skyrusias pirmininku. Todėl pusryčių dalyviai, pagerbdami mirusiojo artimo meilės darbuotę ir sekdami gražius žemaičių gedulo papročius, čia pat suaukojo Balfo šalpos darbams 55 dol. Živilė

ALT S-gos seimo proga suruoštas banketas Sheraton viešbuty Chicagoje praėjo sėkmingai. Štai pora iš daugelio stalų. Prie viršutinio stalo sėdi iš kairės: K.S. Karpius, Ieva ir Albinas Trečiokai, Verna Olienė, dr. Steponas Biežis ir ponis, Antanas Kalvaitis ir ponis, Stasys Jokubonis ir ponis, Apačioje dabartinio ALT S-gos pirmininko Teodoro Blinstrubo ir ponios stalo svečiai.

V.A. Račkausko nuotrauka

Jūrienė dar paėmė aukų lapą parinkti tam pačiam tikslui aukų ir iš tų F. Kudirkos draugų, kurie pusryčiuose negalėjo dalyvauti. Pusryčių dalyviai ryžosi kasmet panašiai prisiminti savo mylimą mokytoją, o aukojusiems Balfo reikalų vedėjas padalino po Alės Rūtos knygą "Žemės šauksmas", kurio šimtą egz. padovanojo Balfui leidėjas A. Lukas, gyvenęs Kanadoje. (klj)

FINIS SEMESTRI

Korp! Neo-Lithuania rengia FINIS SEMESTRI šokių, penktadienį, birželio 16 d., 8 val. vak. Maspetho parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N. Y. Šokiams gros geras orkestras. Kviečiamas jaunimas ir vyresnieji pasilinksinti.

WORCESTER

SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Jau dvylikti metai iš eilės rengiama Worcesterio "Nevėžio" tunto skautų sporto šventė šiemet įvyks birželio

24-25 d.d. gražiame Maironio Parke, prie Shrewsbury ežero.

Šioje gražioje lietuviškoje tvirtovėje yra prisiglaudę ir Worcesterio lietuviai skautai ir skautės, kurie ten turi savo skautišką kampelį ir malonią lietuvišką paramą. Ten yra rengiami įvairūs kultūriniai skautų renginiai, suvažiavimai ir sporto šventės bei Joninių laužas.

Šiemet sporto šventėje dalyvaus ne tik skautai ir skautai vyčiai, bet ir vilkiukai su jiems specialiai parengta programa. Iš įvairių Atlanto rajono vietovių suvažiuos brolių ir sesių komandos pasirungti krepšinyje, tinklinyje, stalo tenise, plaukime ir lengvojoje atletikoje. Šventė prasidės 10 val. ryto. Vakare bus Joninių laužas, kuriame programa išpildys Worcesterio "Neringos" ir "Nevėžio" tuntu sesės ir broliai, o jam pasibaigus šokiai.

Sekmadienį po pamaldų prie ežero parke bus lengvoji atletika ir po pietų finalinės rungtynės. Laimėtojams bus įteiktos dova-

nos, o komandai daugiausiai surinkusiai taškų, rajono pareinamoji taurė.

Worcesterio lietuviai visus atvykusius iš toliau priims pernaktoti į savo namus.

Visi kviečiami atsilankyti į skautų sporto šventę, paremti skautišką lietuvišką jaunimą ir kartu su juo praleisti porą dienų. (m)

LOS ANGELES

P A D Ė K A

Santa Monikos ir Apylinkių Lietuvių Klubo, Moterų Komitetas reiškia padėką dalyvavusiems, komiteto surengtame subatvakaryje solistams: L. Zaikienei, K. Dargiui, H. Paškevičiui, pianistui M. Preikšaičiui, Lietuvių mokyklos mokinių orkestreliai, pranešėjai p. Kevalaitienei ir visoms ponoms, savo darbu ir aukomis prisidėjusioms prie subatvakario, įvykusio 5. 27. 67., paruošimo.

Ypatinga padėka reiškiam M. Lemberčienei, kuri taip gražiai paruošė vaišes ir stalus svečiams, bei p. Česlovui Gedgaudiui, kuris palinksmino susirinkusius svečius, grodamas rekorde-riu iš juostų, įvairius, gerai parinktus šokių ir kt. populiarią muziką.

G. Gudauskienė,
Moterų Komiteto
pirmininkė

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

Automatic
Screw Machine Oper.
For multiple spindle work. Best rates and excellent benefits. Can advance to jobsetter if qualified. Clean, comfortable plant that accepts only first class work. Not a job shop. Apply
L & L MFG.
33200 Freeway Dr., St. Clair Shores Mich. or call Personnel Department 294-1020. (65-67)

Detroito šaulių kuopa gegužės 28 d. suruošė literatūrinę popietę, kurios metu buvo įteiktos premijos skelbto konkurso "Kova dėl Klaipėdos krašto". Pirma vieta už rašinius buvo paskirta Rūta Kaunelytei ir Reginei Putrititei, kitos keturios vietos atiteko kitiems moksleiviams. Nuotraukoje konkurso laimėtojai. Sėdi iš kairės: Aida Smalinskaitė, Birutė Kvietytė, Kastytis Karvelis, Rūta Kaunelytė, Karolė Veselkaitė ir Regina Putritė. K. Sragausko nuotrauka

Chicagoj esamuose Amerikos Lietuvių Montessori d-jos vaikų nameliuose, jauna auklėtinė lavinasi pažinti spalvas... Vl. Juknevičiaus nuotrauka